

Esittelymuistio

7.5.2026

VN/23433/2025
VN/23433/2025-OKM-13

Perusopetuksen järjestämislupa-asia

1. Rekisteröity yhteisö tai säätiö opetuksen järjestäjänä

Perustuslain 16 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus maksuttomaan perusopetukseen. Oppivelvollisuudesta säädetään lailla.

Perustuslain 123 §:n 2 momentin mukaan valtion ja kunnan järjestämän muun kuin yliopisto-opetuksen perusteista samoin kuin oikeudesta järjestää vastaavaa opetusta yksityisissä oppilaitoksissa säädetään lailla.

Perusopetuslain (628/1998) 7 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen järjestämiseen. Lupa voi koskea perusopetusta ja sen yhteydessä annettavaa esiopetusta ja maahanmuuttajille tarkoitettua perusopetukseen valmistavaa opetusta.

Opetuksen järjestämislupa voidaan myöntää, jos lupaa hakeva opetuksen järjestäjä on tehnyt kunnan kanssa sopimuksen opetuksen järjestämisestä. Tällöin järjestämisluvan myöntämisen edellytyksenä on, että opetuksen järjestäminen perustuu erityiseen koulutus- tai sivistystarpeeseen. Erityinen koulutus- ja sivistystarve katsotaan olevan silloin, kun kunnassa on oppivelvollisia, joiden opetuksen järjestäminen ei ole tarkoituksenmukaista muulla tavalla. Koulutuksen tarpeellisuutta arvioidaan esimerkiksi suhteessa asianomaisen paikkakunnan tai alueen koulutuskysyntään ja tarjontaan (HE 86/1997 vp ja KHO 29.12.2006 T 3673). Perusopetuslakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 86/1997 vp) on todettu, että vaatimuksella sopia opetuksen järjestämisestä kunnan kanssa korostetaan kunnan kokonaisvastuuta asukkaidensa perusopetuksen järjestämisessä.

Lupa voidaan myöntää myös ilman kunnan suostumusta, mutta tällöin luvan myöntämisen edellytyksenä on alueellinen tai valtakunnallinen koulutus- tai sivistystarve. Näissä tilanteissa luvan myöntäminen perustuu siihen, että kunnat eivät järjestä koulutusta, joka palvelisi myös muita kuin asianomaisen kunnan koulutustarpeita. Tällöinkin lupa voidaan myöntää vain erityisopetuksen, vieraskielisen opetuksen tai erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvan opetuksen järjestämiseen.

Perusopetuslain mukaan luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset opetuksen asianmukaiseen järjestämiseen. Opetusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi. Ammatillisten edellytysten arvioinnissa huomiota kiinnitetään muun muassa opetushenkilöstön määrään ja opettajien pätevyyksiin sekä opetussuunnitelmiin. Taloudellisten edellytysten arvioinnissa huomiota kiinnitetään hakijan taloudelliseen asemaan, opetustiloihin ja välineistöön sekä kykyyn huolehtia koulutuksen rahoituksesta pidemmällä aikavälillä.

Yksityisen yhteisön ja säätiön järjestämän opetuksen tulee olla tavoitteiltaan perusopetuslain mukaista. Opetuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta päättää valtioneuvosto perusopetuslain 14 §:n 1 momentin nojalla. Valtioneuvoston perusopetuslaissa tarkoitetun

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta antaman asetuksen (422/2012, tuntijakoasetus) 2 luvussa säädetään opetuksen yleisistä tavoitteista. Asetuksen 3 §:n 6 momentissa on säädetty, että erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvassa opetuksessa oppilaille annetaan myös opetuksen perustana olevaan maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Myös näiltä osin opetuksen sisällön tulee perustua opetushallituksen perusopetuslain 14 §:n 2 momentin nojalla antamiin opetussuunnitelman perusteisiin.

Perusopetuslain 14 §:n mukaan Opetushallitus päättää esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista. Opetussuunnitelman perusteet tulee laatia noudattaen mitä perusopetuslaissa ja sen nojalla on säädetty ja määrätty.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista on tehty päätös 22.12.2014 (104/11/2014). Uuden valtakunnallisen normin mukaiset opetussuunnitelmat otettiin käyttöön vuosiluokkien 1—6 osalta 1.8.2016. Seitsemännen vuosiluokan osalta opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017, kahdeksannen vuosiluokan osalta opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2018 sekä yhdeksännen vuosiluokan osalta 1.8.2019.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 11 määrätään erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvan opetuksen järjestämisestä. Näitä määräyksiä sovelletaan sellaiseen yksityisen opetuksen järjestäjän antamaan perusopetukseen, jolle valtioneuvosto on opetuksen järjestämisluvassa määrännyt erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvan erityisen koulutustehtävän.

Lisäksi perusopetuslain 14 §:n perusteella Opetushallitus on päättänyt aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista 12.6.2017 (OPH-1280-2017) ja valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteista 13.11.2015 (57/011/2015). Niiden mukaan laaditut opetussuunnitelmat otettiin käyttöön 1.1.2018.

Perusopetusasetuksen 20 §:n mukaan opetuksen järjestämislupaa on haettava viimeistään vuotta ennen opetuksen suunniteltua aloittamista. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi tarvittaessa ottaa käsiteltäväksi myös mainittua ajankohtaa myöhemmin tehdyn hakemuksen. Opetuksen järjestämisluvassa määrätään kunnat, joissa opetusta järjestetään, opetuskieli, erityinen koulutustehtävä, koulutuksen järjestämismuoto sekä muut tarpeelliset koulutuksen järjestämiseen liittyvät ehdot.

Valtioneuvosto voi perusopetuslain 7 §:n 4 momentin nojalla peruuttaa opetuksen järjestämistä koskevan luvan, jos koulutus ei täytä perusopetuslain 7 §:n 1 tai 2 momentissa luvan myöntämiseksi säädettyjä edellytyksiä tai jos opetus järjestetään muuten vastoin perusopetuslakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Laissa säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten täytyessä luvan myöntäminen on lupa-asian ratkaisevan viranomaisen harkinnassa. Luvan hakijalla ei ole lakiin perustuvaa oikeutta luvan saamiseen. Lupaharkinnassa voidaan päätyä tarkoituksenmukaisuusperustein kielteiseen ratkaisuun, vaikka edellä todetut oikeudelliset myöntämisedellytykset täytyisivätkin. Perusopetuksen osalta valtioneuvosto on hallituksen esityksessä koulutusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 86/1997) todennut, että tarkoituksena on säilyttää kunnan koululaitos perusopetuksen runkona eikä tarkoituksena ole tavoitella valtion tai yksityisten perusopetusta antavien koulujen lukumäärän lisäämistä.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan esi- ja perusopetuksessa on keskityttävä perustaitojen ja -valmiuksien parantamiseen. Jokaisella peruskoulun päättävällä nuorella on oltava riittävät perustiedot ja -taidot toisen asteen opintoihin. Oppilailla ja opettajilla on oltava työrauha keskittyä oppimiseen ja opettamiseen. Tämän toteuttamiseksi mm. hallitus on kasvattanut perusopetuksen vähimmäistuntimäärää 3 vuosiviikkotunnilla laajentamatta opetussuunnitelmaa. Lisäykset on kohdennettu alakoulun vuosiluokille luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen. Myös oppimisen tukea koskeva lainsäädäntö on uudistettu siten, että voidaan turvata riittävä tuki oppilaille sekä vähentää opetushenkilöstön hallinnollista taakkaa. Lisäksi hallitusohjelman mukaan varmistetaan, että yksityisten opetuksen järjestäjien järjestämisluvut mahdollistavat jatkossakin toiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen.

Valtioneuvosto hyväksyi 13.6.2024 seuraavan ministeri Essayahin lausuman: "Liittyen vanhempien oikeuteen varmistaa lapsilleen heidän omien uskonnollisten ja aatteellisten vakaumustensa mukainen opetus valtioneuvoston on tarpeen selvittää perusopetuslain 7 §:ssä säädetyn alueellisen koulutustarpeen edellytyksen suhdetta YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 14 artiklaan sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksen 2 artiklaan päätettäessä opetuksen järjestämisluvista."

YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 14 artikla turvaa lapselle oikeuden ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapauteen. Valtion tulee kunnioittaa vanhempien lapselle antamaa ohjausta tämän oikeuden käyttämisessä.

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 2 artikla turvaa oikeuden elämään seuraavasti:

1. Jokaisen oikeus elämään on suojattava laissa. Keneltäkään ei saa riistää hänen elämänsä tahallisesti, paitsi tuomioistuimen päätöksen täytäntöön panemiseksi silloin, kun hänet on tuomittu rikoksesta, josta laissa määrätään tällainen rangaistus. 2. Elämän riistämistä ei voida katsoa tämän artiklan vastaiseksi teoksi silloin, kun se seuraa voimankäytöstä, joka on ehdottoman välttämätöntä: a. kenen hyvänsä puolustamiseksi laittomalta väkivallalta; b. laillisen pidätyksen suorittamiseksi tai laillisen vapaudenriiston kohteeksi joutuneen henkilön paon estämiseksi; c. mellakan tai kapinan kukistamiseksi laillisin toimin

Tilastovuoden 2025 20.9. tilanteen mukaan noin 3,06 prosenttia oppivelvollisista perusopetuksen oppilaista saa opetusta yksityisessä peruskoulussa (16 335 oppilasta). Valtioneuvoston myöntämä perusopetuksen järjestämis lupa on 63 yksityisellä opetuksen järjestäjällä. Näiden ylläpitämistä kouluista 22 on steinerkoulu, 11 kristillistä koulua, yksi juutalainen koulu, neljä kielikoulua, yksi montessorikoulu, yksi freinetkoulu, yksi Reggio Emilia -pedagoginen koulu ja kaksi yksityistä koulukotia sekä neljä ulkomaankoulua. Lisäksi perusopetusta ja lisäopetusta järjestetään aikuisille eräissä yksityisissä aikuislukioissa ja noin 30 kansanopistossa.

2. Valtioneuvoston yleisistunnon toimivalta

Valtioneuvoston ohjesäännön 4 §:n 7 kohdassa tarkoitettut yhteiskuntapoliittisesti tai taloudellisesti merkittävät lupa-asiat käsitellään ja ratkaistaan valtioneuvoston yleisistunnossa.

Perusopetuslain (628/1998) 7 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen järjestämiseen.

3. Hakemukset, lausunnot ja päätösesitykset

3.1 Lempäälän kristillinen koulu ry

3.1.1 Hakemus

Lempäälän kristillinen koulu ry hakee 30.7.2025 opetus- ja kulttuuriministeriöön toimittamalla hakemuksella lupaa järjestää 1.8.2026 lukien kristilliseen maailmankatsomukseen perustuvaa esi- ja perusopetusta vuosiluokilla 1–6 Lempäälän kunnassa. Lupaa haetaan määräaikaisena viidelle vuodelle (2026–2031). Opetus järjestettäisiin suomen kielellä.

Hakijana on rekisteröity yhdistys Lempäälän kristillinen koulu ry, jonka kotipaikka on Lempäälä. Yhdistys on merkitty yhdistysrekisteriin 14.3.2025. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja tukea kristilliseen arvopohjaan perustuvaa koulutusta ja varhaiskasvatusta Lempäälässä. Yhdistyksen kristillisen arvopohjan perustana on Raamatun opetus, jonka mukaisesti koulutuksessa ja kasvatuksessa painotetaan kristillistä maailmankuvaa, Jumalan tuntemista ja kristillisten arvojen mukaista elämää. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys voittaa tuottamatta ylläpitää Raamatun näkemyksen pohjalta varhaiskasvatusta, iltapäiväkerhoa, esikoulua ja muuta kehotoimintaa sekä Lempäälän kristillistä koulua, joka antaa asianmukaisen luvansaatuun peruskoulun ja lukion oppimäärää vastaavaa opetusta. Toimintansa tukemiseksi yhdistyksellä on oikeus kerätä jäsenmaksuja, ottaa vastaan avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja, toimeenpanna myyjäisiä ja rahankeräyksiä asianmukaisen luvan saatuaan sekä omistaa ja hallita toimintaansa varten tarpeellista kiinteää ja irtainta omaisuutta.

Hakija toteaa hakemuksessaan, että sen koulu tarjoaa yhteiskristilliseen arvopohjaan perustuvaa opetusta, joka on avoin kaikille perheille vakaumuksesta riippumatta, kunhan koulun arvopohja hyväksytään. Hakijan mukaan hakemus perustuu selkeästi tunnistettuun alueelliseen ja

sivistykselliseen koulutustarpeeseen. Hakija toteaa, että kyse on aidosti yhteisöllisesti hankkeesta, joka on saanut poikkeuksellisen laajaa kannatusta. Pirkanmaalla toimii tällä hetkellä yksi kristillinen koulu, Suomen adventtikirkon ylläpitämä Tampereen Kristillinen Koulu. Nykyiset tilat ja oppilaspaikat eivät kuitenkaan riitä vastaamaan koko Pirkanmaan kasvavaan kysyntään. Näin merkittävä määrä perheitä jää ilman mahdollisuutta valita lapselleen kodin arvopohjaa tukeva koulu. Hakijan koulu täydentäisi koulutustarjontaa. Oppilasalueen painopiste on Lempäälässä sekä sen lähikunnissa. Koulu tarjoaa yhteiskristilliseen arvopohjaan perustuvaa opetusta, joka on avoin kaikille perheille vakaumuksesta riippumatta. Koulu tukee huoltajien oikeutta valita lapselleen vakaumuksensa mukainen koulu kansainvälisten ihmisoikeussopimusten mukaisesti. Alustavat ilmoittautumiset osoittavat vahvaa kysyntää. Koululuon on jo ennen toiminnan alkua ilmoitettu 45 oppilasta ja päiväkotiiin 40 lasta.

Hakijan mukaan hanke tukee Lempäälän kunnan sitoutumista Unicefin Lapsiystävällinen kunta -toimintamalliin vahvistamalla lasten oikeuksia, osallisuutta ja hyvinvointia. Koulun toimintakulttuuri rakentuu avoimelle yhteistyölle kodin ja koulun välillä sekä lasten ja nuorten aktiiviselle osallistumiselle koulun kehittämiseen. Hankkeen ympärille on muodostunut laaja ja sitoutunut tukijaverkosto – pienimuotoinen kansanliike – johon kuuluu vanhempia, paikallisia asukkaita, eri alojen asiantuntijoita ja alueen toimijoita. Tämä yhteisöllinen työ ei rajoitu pelkkään myötämielisyyteen, vaan se näkyy konkreettisena osallistumisena, talkootyönä, taloudellisena tukena ja julkisena puheenvuorona koulun puolesta. Hanke on saanut myös merkittävää näkyvyyttä alueellisessa mediassa, mikä on lisännyt perheiden kiinnostusta ja vahvistanut hankkeen asemaa osana paikallista keskustelua ja kehitystä. Tämä osoittaa hakijan mukaan, että Lempäälän kristillisen koulun perustaminen on paitsi koulutuspoliittisesti perusteltua, myös vahvasti paikallisesti toivottu ja tuettu ratkaisu.

Hakija tuo esiin, että lukuvuoden 2026–2027 alussa koulussa aloittaisi kaksi yhdysluokkaa: 0–2 ja 3–6 luokat. Toiminnan vakiintuessa koulussa siirryttäisiin kolmen yhdysluokan malliin: 0–2, 3–4 ja 5–6. Oppilaita lukuvuonna 2026–2027 on hakijan arvion mukaan 40 ja seuraavana vuonna 51. Esiopetus toteutetaan osana joustavaa esi- ja alkuopetuksen kokonaisuutta (luokat 0–2), joka mahdollistaa eheän siirtymän varhaiskasvatuksesta koulumaailmaan.

Oppimista ohjaavat toiminnalliset ja ilmiöpohjaiset opetusmenetelmät. Lapsen kehitystä tuetaan kokonaisvaltaisesti huomioiden sekä älyllinen että tunne-elämän kasvu. Koulun opetussuunnitelma pohjautuu valtakunnallisiin esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Opetusta täydentää koulun oma pedagoginen profiili. Opetuksessa otetaan huomioon erityisen tuen tarpeet, oppilashuolto ja moniammatillinen yhteistyö. Koti toimii tärkeänä yhteistyökumppanina koulun kasvatustehtävässä. Koulu on KiVa-koulu ja panostaa kiusaamisen ehkäisyyn sekä vahvaan työrauhakulttuuriin.

Koulun toiminta sijoittuu Kivalakotisäätiön omistamiin tiloihin, ja ne soveltuvat perusteellisen perusparannuksen jälkeen erinomaisesti opetuskäyttöön. Kiinteistöjen tarvittavat perusparannustyöt valmistuvat hyvissä ajoin ennen opetuksen aloittamista syyslukukaudella 2026. Rakennuskanta on rakenteellisesti turvallinen ja esteetön, ja se täyttää perusopetuksen järjestämiselle asetetut tilaturvallisuutta, terveellisyttä ja esteettömyyttä koskevat vaatimukset. Opetustilat, hallinto- ja oppilashuollon tilat sekä liikuta- ja kerhotilat muodostavat eheän, pedagogisesti tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden. Tilat sisältävät mm. 200 hengen ammattikeittiön. Koulukokonaisuus on varustettu nykyaikaisella ICT-infrastruktuurilla, joka vastaa opetuksen digitaalisiin tarpeisiin. Rakennuskanta on mitoitettu siten, että se mahdollistaa toiminnan laajentamisen tulevaisuudessa yläkouluun ja toisen asteen koulutukseen. Kiinteistöissä on aiemmin toiminut erityisopetuksen koulu kehitysvammaisille lapsille. Kivalakotikylän sijainti, turvalliset ja esteettömät tilat sekä poikkeuksellisen hyvät laajentumismahdollisuudet tarjoavat vakaat ja pitkäjänteiset edellytykset laadukkaana perusopetuksen järjestämiselle Lempäälässä ja sen lähialueilla. Viiden vuoden toimilupakauden aikana tavoitteena on vahvistaa koulun asemaa merkittävänä alueellisena kristillisen kasvatuksen keskuksena.

Koulu toimii rinnakkain samassa pihapiirissä sijaitsevan kristillisen päiväkodin kanssa. Päiväkodin suurtalouskeittiö ja noin 200 hengen ruokasali palvelevat myös koulun oppilaita. Koulu tarjoaa luontevan jatkumon kristilliselle kasvatukselle, jatkaen päiväkodissa alkanutta arvopohjaista opetusta perusopetuksen puolella.

Opetushenkilöstön osalta hakija tuo esiin, että koululla on käytössään pätevät ja kelpoisuusehdot täyttävät opettajat sekä selkeä johtamisjärjestelmä. Rehtoriksi on käytettävissä henkilö, jolla on

vahva kokemus kristillisten koulujen pedagogiikasta. Kouluun on sitoutunut iso joukko opettajia, joilla on opettajakoulutus ja kokemus arvopohjaisesta opetuksesta. Kiinnostuksensa koulua kohtaan on tähän mennessä ilmaissut 29 pätevää opettajaa, jossa on mukana myös erityisopettajia. Ensimmäisten vuosien aikana opetuksesta vastaa noin 3–8 opettajaa, erityisopettaja, koulunkäynnin ohjaaja ja osa-aikaiset resurssiopettajat. Koulun toimintakulttuuri rakentuu avoimuudelle, yhteisöllisyydelle ja jaetulle vastuulle. Henkilöstön hyvinvointia tuetaan työnohjauksella, koulutuksella ja yhteisellä kehittämisellä. Lukuvuonna 2026–2027 koulussa toimisi johtava opettaja, kaksi luokanopettajaa ja kiertävä erityisopettaja.

Hakija on pyynnöstä toimittanut tarkemmat tiedot opetushenkilöstöstä lukuvuonna 2026–2027 sekä henkilöstön kelpoisuustodistukset. Selvityksen mukaan koulussa toimisi ensimmäisenä toimintavuotena kolme opettajaa, joista yksi on kasvatustieteen maisteri ja luokanopettaja, toinen teologian maisteri ja uskonnonopettaja. Lisäksi hänellä on suoritettuna erityisopetuksen opinnot sekä perusopetuksen monialaiset opinnot. Kolmas on filosofian maisteri pääaineena maantieto. Lisäksi hänellä on suoritettuna opettajan pedagogiset opinnot.

Opintososiaalisten etujen osalta hakija tuo esiin, että lukuvuoden ensimmäisessä opiskeluhuoltoryhmän tapaamisessa laaditaan opiskeluhuollon toimintasuunnitelma, johon kirjataan mm. opiskeluhuoltoryhmän jäsenet ja tehtävät sekä opiskeluhuoltoryhmän toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet. Pirkanmaan hyvinvointialue vastaa opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltopalvelujen järjestämisestä. Myös hammashuollon palveluista vastaa hyvinvointialue. Koulun aloittaessa terveydenhoitaja olisi paikalla puoli päivää viikossa, koululääkäri noin 2 päivää lukukaudessa, kuraattori ja psykologi erikseen sovittavina aikoina. Kouluterveydenhoitaja on tavoitettavissa puhelimitse ja Wilma-viestein niinä päivinä, jolloin hän ei ole fyysisesti koululla.

Koulun yhteydessä toimii myös aamu- ja iltapäiväkerho, josta peritään kuukausittainen maksu. Huoltajilla on mahdollisuus hakea yhdistyksen hallitukselta maksuhojennusta tulojen perusteella. Koulukyytien järjestäminen ja kustannukset ovat koulun aloittaessa vanhempien vastuulla. Kouluun on mahdollista tulla ennen koulun alkua ja jäädä odottamaan kyytiä koulun jälkeen aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan yhteyteen.

Hakijan mukaan koulun toiminta perustuu vakaan, monipuolisen ja pitkäjänteisen rahoituspohjan varaan. Hankkeella on useita yksityisiä rahoittajia, jotka ovat sitoutuneet tukemaan koulun käynnistämistä ja ensimmäisten toimintavuosien taloudellista vakautta. Rahoittajakunta muodostuu yksityishenkilöistä, säätiöistä ja yrityksistä, jotka jakavat koulun arvopohjan ja näkevät sen merkityksen alueellisena kasvun ja hyvinvoinnin tukijana. Valtionosuusrahoituksen lisäksi yksityinen rahoitus muodostaa merkittävän puskurin, joka varmistaa toiminnan jatkuvuuden myös mahdollisissa poikkeustilanteissa. Kaikki saadut varat käytetään opetukseen ja koulun kehittämiseen. Koulun perustaminen ei aiheuta kunnalle taloudellisia velvoitteita.

Yhdistyksen tulos ajalta 7.3.2025 -31.12.2025 oli 908,92 euroa ylijäämäinen. Koska yhdistys on perustettu vasta vuonna 2025, ei yhdistyksellä ole aiempia tilinpäätöksiä. Yhdistyksellä on pankkitalletuksia 27.2.2026 yhteensä 33 277,65 euroa.

Talousarviossa lukuvuodelle 2026–2027 on tulojen määräksi arvioitu 329 676 euroa ja menojen määräksi arvioitu 315 166 euroa. Kotikuntakorvaukset 300 876 euroa muodostavat pääosan tuloista, ja ne perustuvat siihen, että oppilaita on yhteensä 40. Muita tuloja ovat jäsenmaksut 1 300 euroa, varainkeruu ja tuotemyynti 5 000 euroa, yksityiset lahjoitukset 20 000 euroa ja muut avustukset, esim. kristillisten koulujen liitto 2 500 euroa. Suurimpia menoeria ovat henkilöstökulut ja tilavuokra. Henkilöstökuluissa on huomioitu myös tarve sijaisille. Tukitoiminnoille kuten esimerkiksi siivoukselle ja puhtaanapidolle on budjetoitu rahaa melko niukasti (2 400 euroa) koko toimintavuotta ajatellen.

Koululla on valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain (634/1998) 4 §:ssä tarkoitettu johtosääntö.

3.1.2 Lausunnot

Lempäälän kunnan kasvatustieteiden ja opetuslautakunta on antanut 20.5.2025 seuraavan lausunnon hakijan hakemuksen johdosta:

Lempäälän kunta

Ote pöytäkirjasta

Kasvatus- ja opetuslautakunta § 52 20.05.2025

Lempäälän kunnan lausunto Lempäälän Kristillinen Koulu ry:n anomukseen yksityisen perusopetuksen järjestämisluvan hakemiseksi

Kasvatus- ja opetuslautakunta 20.05.2025 § 52

510/12.00.00/2025

Valmistelija sivistysjohtaja Nina Lehtinen

Lempäälän kunta on saanut Lempäälän Kristillinen Koulu ry:ltä 22.04.2025 anomuksen puollon antamiseksi yksityisen perusopetuksen järjestämisluvan hakemiseen Opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Lempäälän kunta puoltaa järjestämisluvan hakemista seuraavin perustein:

1. Lapsiystävällinen kunta. Lempäälä on sitoutunut Unicefin Lapsiystävällinen kunta -toimintamalliin, jossa korostetaan lasten oikeuksia, osallisuutta ja hyvinvointia. Vaihtoehtoisten koulutusmuotojen tukeminen vahvistaa perheiden mahdollisuuksia valita lapsilleen arvojen ja tarpeidensa mukainen koulupolku.
2. Lempäälän kuntastrategia. Lempäälän kuntastrategiassa painotetaan perheiden valinnanvapautta ja yksilöllisten ratkaisujen tukemista. Kristilliseltä arvopohjalta toimivan koulun perustaminen alueelle tarjoaa perheille uuden vaihtoehdon ja edistää strategian tavoitteita.
3. Ei kunnalle aiheutuvia velvoitteita. Hakemuksen mukaan koulun perustaminen ei aiheuta taloudellisia tai toiminnallisia velvoitteita Lempäälän kunnalle. Kunta ei ole vastuussa koulun rahoituksesta, tiloista tai henkilöstöstä, eikä koulun perustaminen muuta kunnan velvollisuuksia järjestää perusopetusta alueellaan.
4. Hankkeella ei ole vaikutusta Lempäälän kunnan kasvatuksen ja opetuksen palveluverkkoon. Kunnassa on investoitu uusiin koulutiloihin vuosina 2024–2025.

Lempäälän Kristillinen Koulu ry:n edustaja Mika Arvaja saapuu kokoukseen kertomaan hankkeesta.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosääntö luku 5 Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako, 3 § Lautakuntien yleistehtävät ja ratkaisovalta, momentti 1 kohta 7 Lautakunnat antavat kunnan puolesta toimialaansa liittyvät lausunnot, ellei asialla ole laajempaa merkitystä.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789

Esittelijä Sivistysjohtaja

Päätösehdotus Lempäälän kunta suhtautuu myönteisesti Lempäälän Kristillinen Koulu ry:n aikeisiin ja puoltaa järjestämisluvan hakemista edellä selostetun pohjalta

Käsittely Keskustelun kuluessa lautakunnan jäsen Birgit Backlund-Palander teki muutosesityksen Lempäälän Kristillinen Koulu ry:n anomuksen Lempäälän kunta Ote pöytäkirjasta Kasvatus- ja opetuslautakunta § 52 20.05.2025 hylkäämiseksi ja jätti Lempäälän vihreältä valtuustoryhmältä seuraavan sisältöisen kannanoton:

”Arvostamme yhteistä varhaiskasvatusta sekä perusopetusta nykyisellään. Lempäälän kunta opetuksen järjestäjänä on eteenpäin katsova ja toteuttaa tehtävänsä ajan hermolla. Opetus ja kasvaminen lähikoulussa tapahtuu monimuotoisessa ympäristössä kuten koko yhteiskuntamme on. Tavoitteena on, että erilaisista arvomaailmoista tulevat lapset oppivat tulemaan toimeen keskenään niin kasvun aikana kuin myöhemmin elämässä. Mitä tahansa yhtä asiaa painottava koulu tai päiväkotiki ei mielestämme ole hyvä vaihtoehto nykyisille jo olemassa oleville opintajoukoille. Eriytymistä on yhteiskunnassamme tapahtunut nyt jo liikaa, emmekä halua sen lisääntyvän Lempäälässä, minkä näemme uhkana, jos yksityinen kristillinen koulu ja päiväkotiki toteutetaan. Nimenomaan lapsen kasvun tiedetään olevan herkkää ja vaikutuksille altista. Ennakkoluulot ja arvot alkavat lapsuuden

kokemusten myötä vakiintua ja niitä on myöhemmin vaikea muuttaa. Kristilliset arvot itsessään eivät ole syy siihen, ettemme halua puoltaa kristillisen koulun ja päiväkodin perustamista vaan se, miten yhteisöt toimivat keskenään. Kannatamme avoimuutta ja kaikki kaikkien kanssa -henkeä.

Tie Kivalakodille lienee kylätie mataline nopeusrajoituksineen, joten liikennöinnin lisääntyminen ja kulkemisen turvallisena pitäminen siellä voi olla haaste. On myös selvittämättä se, kuka vastaisi koulukuljetuksista.

Lopuksi kysymme: Onko kunnan näkökulmasta olemassa tarve kristilliselle yksityiskoululle? Mielestämme sitä ei ole. Meillä on koulu- ja varhaiskasvatuksen tiloja sekä opettajia. Viime vuosien isot investoinnit näiden tilojen muodossa tarvitsevat käyttäjiä eli lapsia. Jo nyt olemme olleet huolissamme oppilaiden riittävydestä kouluihin. Tämä on suurin huolenaihe etenkin kyläkouluissa.

Emme edellä mainituista syistä voi puoltaa Kristillinen Koulu ry:n hanketta Lempäälässä.

Lempäälässä 20.5.2025

Lempäälän vihreä valtuustoryhmä”

Keskustelun kuluessa lautakunnan jäsen Mikko Koivuluoma kannatti lautakunnan jäsen Birgit Backlund-Palanderin tekemää muutosesitystä.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että esittelijän pohjaehdotukseen on tehty kannatettu muutosesitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että esittelijän pohjaehdotus on JAA ja lautakunnan jäsen Birgit Backlund-Palanderin muutosesitys on EI. Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi puheenjohtajan ehdotukset yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Hemminki Hannele, Hytönen Erkki, Kalliomäki Johanna, Kiiveri Antti, Kunnas Jorma, Lindholm Henri, Liuha Tuukka) ja 2 EI-ääntä (Backlund-Palander Birgit, Koivuluoma Mikko). Lisäksi nimenhuutoäänestyksessä annettiin yksi (1) TYHJÄ-ääni (Kairimo Hanna). Lempäälän kunta Ote pöytäkirjasta Kasvatus- ja opetuslautakunta § 52 20.05.2025

Puheenjohtaja totesi, että äänin 7–2, 1 tyhjä, pohjaehdotus on tullut kasvatus- ja opetuslautakunnan päätökseksi.

Päätös Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti äänestyspäätöksellä, että Lempäälän kunta suhtautuu myönteisesti Lempäälän Kristillinen Koulu ry:n aikeisiin ja puoltaa järjestämisluvan hakemista edellä selostetun pohjalta

Opetushallitus on antanut 14.11.2025 seuraavan lausunnon hakijan opetussuunnitelmista:

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Opetushallitusta antamaan lausuntonsa Lempäälän kristillinen koulu ry:n esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmista sekä opiskeluhoitosuunnitelmista.

Lausunto Lempäälään kristillisen koulu ry:n perusopetuksen opetussuunnitelmasta

Opetushallitus on antanut perusopetusta varten valtakunnallisen määräyksen opetussuunnitelman perusteista (Opetushallituksen määräykset 102/011/2014 ja 104/011/2014). Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita on niiden julkaisemisen (2014) jälkeen tietyiltä osin muutettu ja täydennetty uusilla muutosmääräyksillä, jotka korvaavat kussakin muutosmääräyksessä mainittujen kohtien osalta alkuperäisen määräyksen. Muutokset ja lisäykset vuoden 2014 opetussuunnitelman perusteisiin löytyvät Opetushallituksen sivuilta (<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/perusopetuksen-opetussuunnitelman-perusteet>)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (POPS) ajantasainen versio löytyy ePerusteista (<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/tiedot>). Paikallinen opetussuunnitelma tulee laatia opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti, eikä paikallisessa opetussuunnitelmassa saa olla kirjauksia, jotka ovat ristiriidassa perusteissa annettujen määräysten kanssa.

Opetussuunnitelman perusteiden kussakin pääluvussa määrätään, mitä paikallisessa opetussuunnitelmassa tulee päättää ja kuvata. Paikallinen opetussuunnitelma tulee laatia aina ajantasaisten määräysten mukaisesti.

Lausunnossaan Opetushallitus on kiinnittänyt huomiota erityisesti siihen, että lausuttavana oleva paikallisen eli opetuksen järjestämislupaa hakevan tahon opetussuunnitelma vastaa opetussuunnitelman perusteita ja että opetussuunnitelmasta löytyvät keskeiset asiat, jotka opetussuunnitelman perusteissa määrätään paikallisesti päätettäväksi, linjattavaksi ja kirjattavaksi. Oppilaiden oikeusturvan kannalta on välttämätöntä, että paikallinen opetussuunnitelma pohjautuu voimassa olevaan Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden määräykseen.

Lempäälän kristillinen koulu ry:n opetussuunnitelma ei kaikilta osin pohjautu voimassa olevaan valtakunnalliseen tuntijakoon, lainsäädäntöön ja sen myötä ajantasaisiin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Oppilaan oikeusturvan kannalta erityisen merkittäviä ovat puutteet, jotka koskevat tuntijakoa, oppilaan arviointia ja oppimisen ja koulunkäynnin tukeen sekä opiskeluhuoltoon liittyviä määräyksiä. Opetussuunnitelmassa ei ole kaikilta osin huomioitu esim. muutosmääräystä OPH-531-2025, jolla on merkittäviä vaikutuksia sekä opetuksen järjestämiseen että oppilaan arviointiin. Muutosmääräyksestä on pääosin huomioitu vain oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskeva osuus luvussa seitsemän. Lisäksi opetussuunnitelmassa on puutteita, jotka on tarkemmin yksilöity alempana.

Tuntijako

Lempäälän kristillisen koulun tuntijakoa ei ole sisällytetty paikalliseen opetussuunnitelmaan, kuten perusopetuksen opetussuunnitelman (2014) luvussa 1.4 määrätään: "Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa opetuksen järjestämiseen liittyvät ratkaisut". Sen sijaan liitteessä kaksi on esitetty Lempäälän kunnan perusopetuksen tuntijako vuosille 2024–2025. Opetussuunnitelmassa ei ole huomioitu 1.8.2025 voimaan astunutta VNA 286/2024 määräystä äidinkieli- ja kirjallisuus - sekä matematiikka -oppiaineiden opetustuntien lisäyksestä. Tuntijakoasetus on julkaistu 3.7.2024. Lempäälän kristillinen koulu ry:n opetussuunnitelman tuntijako ei näin ollen vastaa tuntijakoa koskevaa ajantasaista asetusta.

Koulun opetussuunnitelman luvussa 1.5.3.4 Tuntijako ja painotukset on kerrottu, että koulun tuntijako myötäilee pääpiirteissään Lempäälän kunnan perusopetuksen tuntijakoa. Opetussuunnitelmassa ei kuitenkaan ole eritelty, miltä osin koulun oma tuntijako eroaa Lempäälän kunnan perusopetuksen tuntijaosta.

Liitteen mukaan vaikuttaisi siltä, että Lempäälän kunnan perusopetuksessa taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit vuosiluokilla 1–6 olisi kohdennettu kaikille yhteiseen opetukseen ja jaettu taide- ja taitoaineiden kesken. Tätä on osittain kuvattu myös Lempäälän kristillisen koulun opetussuunnitelmassa luvussa 1.5.3.7 Valinnaisaineet. Otsikon mukaisessa luvussa tulisi kuitenkin selkeyden vuoksi kuvata POPS(2014) määrätyn mukaan: mitkä ovat oppilaille tarjottavat valinnaiset aineet ja mille vuosiluokille niiden opetus sijoittuu.

Opetushallitus pyytää kiinnittämään huomiota käytettyihin termeihin. Luvussa, jossa kuvataan taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien käyttöä, tulisi myös otsikon olla sisällön mukainen.

Selkeyden vuoksi taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien käyttö ja kuvaus olisi hyvä erottaa valinnaisten aineiden kuvauksen osuudesta. Kyseessä on kaksi toisistaan erillistä tuntiresurssia, joista järjestettävä opetus toteutetaan eri tavoin ja näissä oppimäärissä osoitettu osaaminen myös arvioidaan eri tavoin (POPS(2014) luku 6 määräykset). Katso lisäksi lukuun 13 kirjatut huomiot.

Edellisen lisäksi Lempäälän kristillisessä koulussa liitteessä 2 esitetyn tuntijakotaulukon mukaan vuosiluokalle 6 näyttäisi lisätyn paikallista resurssia 1 vvt oppiaineeseen liikunta. Lempäälän lisätunnit. Tästä lisäyksestä ei ole mainintaa tai kuvausta koulun omassa opetussuunnitelmassa.

Liitteessä kaksi kuvatussa Lempäälän kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmassa kuvataan lisäksi vuosiluokkien 7–9 opetustuntien jakautumista oppiaineiden kesken. Lempäälän kristillisen koulun opetuslupaa haetaan vuosiluokille 1–6, joten ei ole tarpeen kuvata vuosiluokkien 7-9 opetusta osana koulun opetussuunnitelmaa.

Liitteessä 2 esitetyn Lempäälän kunnan perusopetuksen tuntijaon ja luvussa 1.5 Lempäälän kristillisessä koulussa paikallisesti päätetyt asiat annettujen tietojen pohjalta jää kaikkiaan epäselväksi, millaista tuntijakoa Lempäälän kristillisessä koulussa noudatetaan.

Koulun kieliohjelmasta kertovassa tekstissä todetaan, että vapaaehtoinen vieras kieli valitaan 3. luokalla. Koska luvussa 1.5.3.6 otetaan esille tutustuminen muihinkin maailman kieliin ja oppilaiden kiinnostus kielten monipuolista opiskelua kohtaa, opetussuunnitelmassa voisi olla mainita kielisuihkujen järjestämisestä kieliryhmien toteutumiseksi.

Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta

Perusopetusasetuksen 3§:ssa todetaan, että opetuksen järjestämisluvan mukaan erityiseen maailmankatsomukseen perustuvassa opetuksessa oppilaille annetaan myös opetuksen perustana olevaan maailmankatsomukseen perustuvia arvoja, tietoja, taitoja ja valmiuksia painottavaa opetusta läpäisyperiaatteella.

Opetussuunnitelman 1.5.3.1 luvussa kuvataan, miten kristillinen maailmankatsomus ilmenee Lempäälän kristillisessä koulussa eri oppiaineissa mm. pedagogisina ratkaisuin, opetusjärjestelyissä ja menetelmissä, työtavoissa, oppimisympäristöissä ja kristillisen maailmankuvan mukaiseen arvomaailmaan soveltuvan kirjallisuuden ja muun materiaalin käyttämisenä. Opetushallitus toteaa, että erityiseen maailmankatsomukseen perustuvan perusopetuksen tulee lainsäädännön mukaan koulun toiminnan, kasvatuksen ja opetuksen osalta noudattaa perusopetukselle asetettuja yleisiä kasvatustavoitteita ja opetukselle asetettuja tavoitteita, sitouttamatta tiettyyn opetuksen taustalla olevaan maailmankatsomukseen tai kasvatustavoitteiden taustalla olevaan arvo- tai kasvatustavoitteeseen näkemykseen (POA 3§). Toiminta ei myöskään voi olla ristiriidassa sen kanssa, mitä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määrätään.

Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

Opetussuunnitelman perusteita koskeva muutospäätös OPH-531-2025 on käytännössä jätetty huomioimatta kokonaan opetussuunnitelman luvussa viisi (5). Tämän vuoksi luvussa on merkittäviä puutteita ja perusteiden vastaisia kirjauksia. Opetussuunnitelmassa on mm. vielä vanhentunutta tekstiä vuosiluokkiin sitomattomasta opetuksesta ja sieltä puuttuu kokonaan maininta opinnoissa etenemisestä tavoitekokonaisuuksittain, joka on oppilaan oikeusturvan kannalta oleellinen tapa opetuksen järjestämiselle silloin, kun oppilas etenee osan vuosiluokkansa tavoitteita hitaammin tai nopeammin. Lisäksi opetussuunnitelmasta puuttuvat esimerkiksi etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen osalta järjestämiseen liittyvät valvontavastuut ja perusteiden luku 5.4.6 sekä paikalliset kuvaukset erikoissairaanhoidon potilaana olevan oppilaan opetuksesta ja konsultatiivisesta sairaalaopetuspalvelusta puuttuvat myös kokonaan.

Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi

Lempäälän kristillisen koulun opetussuunnitelman arviointia koskeva luku kuusi (6) perustuu vanhentuneeseen määräykseen. Muutospäätöksen OPH-531-2025 mukaisia toimia ei ole tehty. Velvoittavana noudatettava muutospäätös on annettu 13.2.2025 ja siitä lähtien se on ollut myös perusteissa. Oppilaan arviointia koskevat perusopetuslain ja opetussuunnitelman perusteiden vastaiset kirjaukset ovat merkittävä puute opetussuunnitelmassa.

Lempäälän kristillisen koulun opetussuunnitelman luvussa neljä todetaan, että koulun arvoperusta ohjaa myös tiedostamattomia arvovalintoja. ”Kristillisyyteen liittyvät arvot ovat läsnä koulun johtamisessa, koulutyön suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Arviointia avataan laajemmin luvussa 6.” Opetushallitus toteaa painokkaasti, että oppilaan arviointia ei voi ohjata mitkään muut periaatteet kuin ne, jotka ilmenevät perusopetuslaissa ja -asetuksissa sekä opetussuunnitelman perusteissa. Opetuksen ja kasvatuksen taustalla olevien arvojen ja lähtökohtien tulisi oppilaiden ja heidän huoltajiensa oikeusturvan vuoksi olla tietoisia ja läpinäkyviä. Opetussuunnitelma on velvoittavana noudatettava määräys. Sen vuoksi kirjaukset tiedostamattomista arvovalinnoista on syytä poistaa.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Luvussa on pääosin huomioitu muutospäätöksen OPH-531-2025 mukaiset oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskevat muutokset, mutta luvun alussa on kappale edellisistä perusteista. Kappaleen sisältö ei vastaa voimassa olevan opetussuunnitelman henkeä.

Opetussuunnitelmassa todetaan, että Lempäälän kristillisellä koululla ei ole edellytyksiä perustaa erityisluokkia. Opetuksen järjestäjällä tulisi kuitenkin olla oppimisen tuen toteuttamiseksi käytössään kaikki oppilaskohtaisen tuen tukimuodot, joten tältä osin tuen järjestäminen ei ole perusopetuslain ja opetussuunnitelman perusteiden mukaista.

Lempäälän kristillisen koulun opetussuunnitelmassa oppimäärän rajaamisen yhteydessä mainitaan, että oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevan suunnitelman toteutumista tulee arvioida tarpeen mukaan sekä siirryttäessä 5. ja 8. luokalle. Perusteiden mukaisesti suunnitelman toteutumista ja tukitoimien riittävyttä on arvioitava aina, kun oppilaan tarpeet sitä edellyttävät, kuitenkin vähintään kerran lukuvuodessa tai useammin, jos oppilaan tarpeet sitä edellyttävät.

Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Luvun 10 kolmannessa kappaleessa puhutaan oppimissuunnitelmasta, joka on vanhentunut termi. Kappale tulee kirjoittaa uudestaan ajanmukaisesti. Sama virhe toistuu luvun 10.4. viimeisessä kappaleessa.

Luvussa 10.6.1 puhutaan henkilökohtaisista oppimisen tavoitteista. Tämä termi ei ole opetussuunnitelman perusteiden mukainen, vaan on parempi puhua oppilaan kieli-, kulttuuri ja koulutaustan huomioimisesta ja opetuksen suunnittelusta nämä tiedot huomioiden.

Luvussa 10.6.2 ensimmäisessä kappaleessa: ei voida sijoittaa maahanmuuttotautaisia oppilaita vuosiluokille yksilöllisesti, vaan ikäluokan mukaan. Kuten OPH:n sivuilla neuvotaan: "Jos oppilas sijoitetaan ikäkauttaan alemmalle vuosiluokalle, tulee siitä tehdä päätös perusopetuslain 18 §:n perusteella. Päätös perustuu tällöin 1 momentin 2 kohtaan, jonka perusteella *oppilaan opiskelu voidaan järjestää osittain toisin kuin tässä laissa ja sen nojalla säädetään ja määrätään, jos perusopetuksen oppimäärän suorittaminen olisi oppilaalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioon ottaen joltakin osin kohtuutonta*. Perusteena tulisi olla, kuten muissakin erityisiä opetusjärjestelyjä koskevissa päätöksissä esimerkiksi se, että oppilaan aikaisemmat opinnot huomioon ottaen hänen olisi kohtuutonta osallistua ikäkauttansa vastaavan vuosiluokan opetukseen ja siksi hänet sijoitetaan vuotta alemmalle vuosiluokalle. Huoltajia tulee myös kuulla ennen päätöksen tekemistä."

Oppimissuunnitelma: oikea nimitys on *suunnitelma opintoja varten*

Kaksikielinen opetus

Koulun opetussuunnitelmassa todetaan, että koulu ei järjestä kaksikielistä opetusta. Opetussuunnitelmassa kerrotaan, missä kouluissa Tampereella opetusta järjestetään. Opetushallituksella on tiedossaan, että Tampereella järjestetään myös kaksikielistä opetusta, jossa kohdekielinä on ranska ja saksa. Asia on syytä tarkistaa ja laittaa ajantasaiset tiedot opetussuunnitelmaan yhdenvertaisuuden vuoksi. Ruotsinkielisissä kouluissa annettava opetus ei ole POPS2014:n määrittelemää kaksikielistä opetusta.

Erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatustieteeseen perustuvaan opetukseen perustuva perusopetus

Erityiseen maailmankatsomukseen perustuvan opetuksen ja uskonnollisesti sitouttamattoman perusopetuksen suhde on paikallisessa opetussuunnitelmassa paikoin jännitteinen. Opetussuunnitelmassa todetaan, että "Lempäälän kristillisen koulun toiminta, kasvatustavoitteita sitouttamatta opetuksen taustalla olevaan maailmankatsomukseen." ja "Oppilaita ei sitouteta uskoon, tiettyyn opilliseen näkökulmaan tai esimerkiksi veloiteta yhtymään rukoukseen." Toisaalta paikallisen opetussuunnitelman mukaan koulussa toimintaan sisältyy päivittäistä uskonnon harjoittamista (vrt. kouluruoan siunaamiseen liittyvät kirjaukset), ja jolle ei myöskään ole kirjattu järjestettävän vaihtoista toimintaa, ja opetussuunnitelmassa viitataan esimerkiksi erilaisten koulun yhteisten juhlien hengelliseen sisältöön.

Paikallisessa opetussuunnitelmassa tuodaan esiin Lempäälän kristillisen koulun sitoutumattomuus tiettyyn kristilliseen tunnustuskuntaan tai näkemykseen sekä oppilaiden moninaisten kristillisten taustojen huomioiminen. Lukuun 12.3.2 on kirjattu esimerkiksi: "Koulun tulkinta kristillisyydestä kunnioittaa erilaisia kristillisiä näkemyksiä, eikä se edusta yhtä tiettyä kristillistä näkemystä." Uskonnollisista päivänavauksista on puolestaan kirjattu: Päivänavauksien pitäjät tulevat eri seurakunnista ja järjestöistä, jolloin niiden tapoihin, erityispiirteisiin ja oppiin tutustutaan heidän

edustajiensa kautta. Opetushallitus pyytää järjestämisluvan hakijaa kiinnittämään uskonnonvapauden näkökulmasta huomiota siihen, että sen lisäksi, että oppilaalla ja hänen huoltajallaan tulee olla aito mahdollisuus valita, osallistuuko oppilas uskonnolliseen vai sille vaihtoehtoiseen tilaisuuteen, on oltava myös aito mahdollisuus valita esimerkiksi erilaisten kristillisten tilaisuuksien välillä, minkä tunnustuskunnan mukaiseen tilaisuuteen oppilas osallistuu.

Paikallinen opetussuunnitelma sisältää kirjauksen koulupäivän ulkopuolella tapahtuvasta kerhotoiminnasta. Paikallisessa opetussuunnitelmassa tulee erottaa koulun toiminta selkeästi vapaa-ajan toiminnasta.

Valinnaisuus perusopetuksessa

Opetussuunnitelman luvuissa 1.5.3.7 Valinnaisaineet ja 13.5.1 Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit kuvataan sekaisin ja puutteellisesti sekä taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien käyttöä että valinnaisten aineiden järjestämistä Lempäälän kristillisessä koulussa.

Kirjaukset antavat vaikutelman, että koulun opetussuunnitelmassa ei selkeästi olisi ymmärretty eikä kuvattu miten Lempäälän kristillisessä koulussa taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit käytetään. Koulun opetussuunnitelmassa ei myöskään ole kuvattu valinnaisten aineiden osalta Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) edellytetyjä, paikallisesti päätettyjä valinnaisten aineiden oppimääriä. Asetuksessa (VNA 286/2024) määritellään kaksi eri tuntiresurssia, joista järjestetty opetus määritellään ja toteutetaan eri tavoin. Kuvaukset tulee korjata Lempäälän koulun opetussuunnitelmaan.

POPS2014 luvun 13.4 mukaan opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa paikallisesti, miten taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit jaetaan oppiaineiden kesken sekä sen, miltä osin tunnit ovat osa kaikille yhteistä opetusta ja miltä osin ne jätetään oppilaalle valittaviksi tunneiksi. Lisäksi valinnaisten aineiden osalta tulee kuvata seuraavaa: Mitkä ovat oppilaille tarjottavat valinnaiset aineet. Mikä on kunkin valinnaisen aineen nimi ja laajuus sekä vuosiluokat, joilla kutakin valinnaista ainetta tarjotaan. Miten vuosiviikkotunnit jaetaan vuosiluokittain [valinnaisten aineiden osalta]. Mitkä ovat kunkin valinnaisen aineen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain sekä oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet.

Tämän lisäksi luvussa 6 paikallisten täsmennysten osalla ja myös luvun 13 valinnaisten aineiden kuvausten yhteydessä tulee kuvata kunkin valinnaisen aineen oppimäärän arviointi siten, mitä valinnaisten aineiden osalta luvussa 6. perusteissa määrätään.

Lempäälän kristillisen koulun opetussuunnitelman paikallisessa täsmennyksessä oppimisen arviointiin luvussa 6.14.5 kuvataan otsikon mukaan valinnaisten aineiden arviointi. Tekstissä ei kuitenkaan kuvata paikallisesti päätettyjen valinnaisten oppimäärien (valinnaiset aineet) arviointia, kuvaus on taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien arvioinnin kuvaus.

Opetushallitus kiinnittää lisäksi huomiota koulun opetussuunnitelman luvun 1.5.3.7. Valinnaisaineet sisältöön. Luvussa todetaan, että muuna valinnaisena soveltavana valinnaisena aineena opiskellaan laaja-alaista tunne-, kaveri- ja hyvinvointitaitojen kasvatusta. Oppiaine sisältää kaikille yhteisiä johdanto-osia, sekä osakokonaisuuksia, joista oppilas voi valita itseään kiinnostavat moduulit.

Opetushallitus huomauttaa, että oppilaalle valinnaisten aineiden tulee olla oppilaalle valinnaista eikä kaikille tarjottava Tunne-, kaveri- ja hyvinvointitaitojen kasvatusta ei ole koulun opetussuunnitelmassa kuvattuna aidosti oppilaalle valinnaista. Tarjolla on vain yksi opetuksen kokonaisuus, jolloin oppilaalla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta olla valitsematta kyseistä oppimäärää.

Valinnaisten aineiden kuvauksista tulisi mahdollisimman selkeästi välittyä, mitä valinnaisia aineita tarjotaan kullakin vuosiluokalla oppilaille valittaviksi.

Opetushallitus pyytää täsmentämään POPS2014 kirjausten mukaisesti valinnaisten aineiden kuvauksia:

- mikä on kunkin valinnaisen aineen nimi ja laajuus sekä vuosiluokat, joilla kutakin valinnaista ainetta tarjotaan
- mitkä ovat kunkin valinnaisen aineen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

- selkiyttämään lukuja 1.3.5.7 ja 13.5.1 kokonaisuutena siltä osin, miten valinnaisia aineita tarjotaan oppilaan oman valinnan mukaisesti.

Opetushallitus huomauttaa, että valinnaisten aineiden resurssista (VNA 286/2024) ei voi järjestää kaikille yhteistä opetusta. Mikäli määritellään kaikille yhteinen oppimäärä, tulee siihen osoittaa paikallinen oma resurssi.

On myös hyvä huomioida, että perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 5.1 Yhteinen vastuu oppilaan koulupäivästä määrää alaluvussa *Kouluun kiinnittyminen ja poissaolojen ehkäiseminen seuraavasti*:

”Koulussa opitaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja ja ryhmässä toimimisen taitoja osana oppiaineiden opetusta ja laaja-alaisen osaamisen kokonaisuutta.” Tunne-, kaveri- ja hyvinvointitaitojen harjoittelua varten voidaan paikallisesti laajentaa jokin kaikille yhteinen oppimäärä, jonka opetuksen yhteydessä kyseiset taidot omaksutaan. Laajennukselle osoitetaan paikallinen oma resurssi.

Koulun opetussuunnitelman tuntijako ja luku 13.3 Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät ovat ristiriidassa keskenään. Tuntijako on opetussuunnitelman liitteen 2 mukaan sama kuin Lempäälän kunnassa mutta luvussa 13.3 todetaan että paikallisessa opetussuunnitelmassa voidaan kuitenkin päättää mahdollisista muista valinnaisista kielistä. Tämä ristiriita tulee korjata.

Koulun opetussuunnitelman luvussa 13.5.2 kuvataan koulun oppilaiden mahdollisuuksia osallistua muiden koulujen järjestämään etäyhteyksiä hyödyntävään opetukseen. Tekstistä puuttuu, miten opetuksen valvonta järjestetään POPS2014:n mukaisesti. Opetussuunnitelmassa esitetään toive oppilaan sitoutumisesta A2-kielen opiskeluun perusopetuksen loppuun asti. Oppilaan huoltajalla on perusopetuslain 30 §:n oikeus päättää lapsensa valinnoista. Opetushallituksen verkkosivuillaan antaman ohjeistuksen mukaan paikalliseen opetussuunnitelmaan on suositeltavaa kirjata, mitkä ovat hyväksyttäviä perusteita oppimäärän muuttamiselle tai keskeyttämiselle sekä menettelytavat muutoksia haettaessa

Opetussuunnitelmasta ei selviä, minkä kunnan kanssa sovittu kuntakohtaisesta opetusyhteistyöstä A2-ranskan ja A2-saksan opetuksen järjestämisestä. Samoin tulee kuvata, mistä A2-kielten opetussuunnitelmat löytyvät.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

Ilmaisu S2-oppilas ei ole asianmukainen, vaan on parempi käyttää ilmaisua S2-oppimäärää opiskeleva oppilas. Kuudennen vuosiluokan arviointikriteereistä puuttuu S2-oppimäärän osalta osaamisen kuvaus arvosanalle 9. Nämä tulee lisätä.

Toinen kotimainen kieli, ruotsi

Koulun opetussuunnitelman teksti väliotsikon Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi ruotsin kielessä alla ei vastaa opetuksen tavoitealueita käsitteiltään. Tekstistä puuttuvat kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus sekä taito toimia vuorovaikutuksessa.

Tavoitteen 6 alapuolella on kaksi taulukkoa, joista alempi Arvioinnin kohde: Viestinnän kulttuurinen sopivuus on väärässä paikassa. Se liittyy tavoitteeseen 7. B1-ruotsin opetussuunnitelman perusteissa käytetään käsitettä kulttuurinen – ei kulttuurillinen.

Vieraat kielet

Vuosiluokat 1–2, A1-englanti

Koulun opetussuunnitelmasta puuttuu vuosiluokkien 1–2 A1-vieraan kielen opetussuunnitelmanperusteiden (2019) teksti Oppiaineen tehtävä, Oppimisympäristöt ja työtavat, Ohjaus ja tuki ja Oppilaan oppimisen arviointi.

Vuosiluokkien 1 ja 2 taulukoista puuttuu maininta ”tavoitetta ei arvioida” tavoitteista 1, 2 ja 4.

Vuosiluokan 2 tavoitteen 9 koulun tekemässä tarkennuksessa todetaan seuraavasti: ”Kuunnellaan ja luetaan kuvitettuja satuja englanniksi.” Perusteiden luvussa Oppiaineen tehtävä todetaan

seuraavaa: ” Opetuksen alussa oppilaalta ei edellytetä luku- ja kirjoitustaitoa.” On syytä pohtia, onko oppilailta vaadittu liikaa osata lukea kuvitettuja satuja englanniksi 2. luokan aikana.

Koulun tekemät tarkennukset vuosiluokilla 1 ja 2 käsiteltäviin sisältöihin ovat suppeat suhteessa perusteiden tavoitteisiin ja sisältöihin. Koulun opetussuunnitelman tarkennuksista tulee käydä yksityiskohtaisemmin ilmi, mitä opetuksen ja oppimisen tavoitteista johdettuja sisältöjä A1-englannissa opetetaan vuosiluokilla 1 ja 2.

Vuosiluokat 3–6, A1-englanti

Koulun opetussuunnitelman oma tarkennus koskien alalukua Ohjaus, eriyttäminen ja tuki tulee korjata vastaamaan 1.8.2025 voimaan astuneita Oppimisen ja koulunkäynnin tuen perusteita. Teksti ei tuen osalta vastaa tuen uusia perusteita. Alaluvussa Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi on virheellisesti todettu vl:n 4 ja 5 sekä vl:n 6 välitodistusta varten tehtävässä arvioinnissa, että arviointia ohjaavat oppimisen tavoitteet. Kohta tulee korjata ePerusteiden lukujen 6.1 ”Summatiivinen arviointi tehdään suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa asetettuihin ja niiden pohjalta paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain kohdennettuihin oppiaineiden tavoitteisiin.” ja 6.11.2 mukaisesti: ”Oppilaalle tulee antaa lukuvuositodistus lukuvuoden päättyessä jokaisella vuosiluokalla lukuun ottamatta vuosiluokkaa 9, jolloin oppilas saa päättötodistuksen. Lukuvuositodistukseen merkitään oppilaan opinto-ohjelma ja oppiaineittain sanallinen arvio tai numeroarvosana siitä, missä määrin oppilas on saavuttanut asetetut tavoitteet lukuvuoden aikana.”

Opetussuunnitelman taulukoista puuttuu väliotsikko Tavoitealue ja siihen liittyvät tavoitealueiden alaotsikot tavoitteille 1–4, 5–6 ja 7–11.

Opetussuunnitelmasta jää vaikutelma, ettei laatimisessa ole otettu huomioon sitä, että oppilaat aloittavat A1-englannin opiskelun vuosiluokilla 1–2, joiden aikana opetusta tulee järjestää vähintään kaksi vuosiviikkotuntia. Opetushallituksen antaman määräyksen (OPH-1082-2019) mukaan opetuksen järjestäjän tulee tehdä tarvittavat muutokset toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten A1-oppimäärien tavoitteisiin ja sisältöihin vuosiluokille 3–6 opetuksen järjestäjän päättämässä aikataulussa siten, että A1-kielen opiskelu muodostaa jatkumon oppilaan edetessä vuosiluokalta toiselle. Opetussuunnitelmassa tätä jatkumoa ei ole riittävästi huomioitu koulun tekemissä tarkennuksissa keskeisiin sisältöihin, koska osa sisällöistä tulee opettaa vl:lla 1–2 perusteiden tavoitteiden ja sisältöjen mukaisesti.

Vuosiluokan 5 koulun tarkentamat tavoitteisiin 7–11 liittyvät sisällöt tulee käydä läpi suhteessa Kehittyvän kielitaidon asteikkoon ja pohtia huolella, onko opetukselle asetetut sisällöt liian vaativia suhteessa esimerkiksi taitoon tuottaa tekstejä taitotasolla A2.2. Sen sijaan koulun tekemät tarkennukset tavoitteisiin 1–6 liittyviin sisältöihin ovat suppeat tai niitä ei ole lainkaan suhteessa perusteiden tavoitteisiin ja sisältöihin. Koulun opetussuunnitelman tarkennuksista tuleekin käydä yksityiskohtaisemmin ilmi, mitä opetuksen ja oppimisen tavoitteista johdettuja sisältöjä A1-englannissa opetetaan vuosiluokilla 3–6.

Vuosiluokat 3–6, A2-ranska ja A2-saksa

Koulun kieliohjelman mukaan koulun oppilailta on mahdollisuus opiskella A2-ranskaa ja A2-saksaa kuntakohtaisen opetusyhteistyön kautta. Koulun opetussuunnitelma on jäänyt A2-kielten osalta vaillinaiseksi. Opetussuunnitelmasta löytyy ainoastaan 6. luokan lukuvuosiarviointin kriteeritaulukko. Kriteeritaulukko on nimetty virheellisesti A2-kielen taulukoksi. POPS2014:ssä on perusteet ainoastaan toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten A-oppimäärille. Opetussuunnitelmaan tulee lisätä A2-ranskan ja A2-saksan opetussuunnitelmat. Kyseiset oppimäärät ovat mukana koulun kieliohjelmassa.

Matematiikka

Vuosiluokkien 3–6 kohdalla taulukossa paikallisten tarkennusten kohdistaminen ei vastaa keskeisiä tavoitteita ja sisältöalueita. Lisäksi tavoitteiden ja kriteereiden kuvauksissa on ristiriitaisuutta: Kuudennen luokan lopussa aiotaan käyttää valtakunnallisia arviontikriteereitä, mutta kuudennelle luokalle on kuitenkin määritetty paikalliset tarkennukset tavoitteille ja arvioinnin kohteet huomautuksella, ettei niitä (tarkennuksia) käytetä vuosiluokka-arvioinnissa (?). Oppilaan arvioinnin

oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden vuoksi arviointia koskevat kirjaukset tulee olla yksiselitteisiä ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisia.

Ympäristöoppi

Vuosiluokilla 1–2 ympäristöopin sisällöt on kohdennettu vuosiluokittain ja opetussuunnitelmaan lisätty paikallisia täsmennyksiä.

Vuosiluokilla 3–6 ympäristöopin sisällöt on kohdennettu vuosiluokittain. Opetussuunnitelmaan on lisätty paikallisia täsmennyksiä. Vuosiluokkien 3–6 kohdalla on myös avattu paikallisesti laaja-alaisen osaamisen osa-alueita ympäristöopissa. Laaja-alaisen osaamisen paikallisista täsmennyksistä uupuu kuitenkin L2 ja L4. Lukijalle herää kysymys, miksi näin on linjattu, koska L2 ja L4 tulee huomioida yhtä lailla myös ympäristöopin opetuksessa ja oppimisessa. Pyydetään tarkentamaan tältä osin.

Uskonto

Paikalliseen opetussuunnitelmaan on laadittu evankelisluterilaisen oppimäärän paikallisesti tarkennettu kuvaus. Opetussuunnitelmassa vuosiluokille 1–2 on tehty kirjaus ”Lempäälän kristillisessä koulussa tarjotaan kaikille uskonnon oppimääränä yleiskristillisyyteen painottuvaa evankelisluterilaisen uskonnon tuntia. Perusopetuslain mukaisesti järjestetään oppilasmäärän ollessa riittävä myös lähiopetuksena tai etäyhteyksiä hyödyntävänä opetuksena muiden uskontokuntien uskonnon opetusta.” Vuosiluokkien 3–6 paikallisessa kuvauksessa todetaan: ”Lempäälän kristillisessä koulussa oppilaille on monimuotoisia kristillisiä sekä mahdollisesti muita taustoja, ja oppilaiden perheet kuuluvat eri uskonto-, kirkko- ja tunnustuskuntiin tai oppilaat voivat olla myös uskonottomia. Uskonnon oppimäärä on laadittu evankelisluterilaisen oppimäärän tarkennettujen kuvausten mukaan, mutta siinä on pyritty huomioimaan kristillisyyden moninaisuus mahdollisimman laajasti. Tarvittaessa järjestetään myös muiden uskontokuntien opetusta perusopetuslain edellyttämällä tavalla.”

Opetushallitus huomauttaa, että Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kaikissa kristinuskoon viittaavissa uskonnon oppimäärissä huomioidaan kristinuskon sisäinen monimuotoisuus. Mikään oppimäärästä ei kuitenkaan ole ”yleiskristillinen” eikä tietyn oppimäärän pohjalta voi lähteä paikallisesti rakentamaan yhtä ”yleiskristillistä” oppimäärää. Paikallisesti laaditulla evankelisluterilaisen uskonnon opetussuunnitelmakuvauksella ei voi myöskään esimerkiksi korvata muiden kristinuskon suuntausten mukaisesti nimettyjä uskonnon oppimääriä kuten ortodoksinen uskonto, katolinen uskonto, adventistinen uskonto tai helluntailiikkeen uskonto. Uskonnon eri oppimäärien ja elämäntiedon opetus tulee järjestää perusopetuslain ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Opetushallitus kiinnittää huomiota kohdassa ”Ohjaus, eriyttäminen ja tuki uskonnossa vuosiluokilla 3–6” monitulkintaiseen ja ongelmalliseen paikalliseen tarkennukseen: ”oppilaan hengelliset lähtökohdat huomioidaan opetuksessa”. Perustetekstissä todetaan kaikkia oppimääriä koskevassa osuudessa, että ”oppimäärien toteutuksessa tehdään toimintaan ja opetukseen liittyvät ratkaisut huomioiden oppilaiden erilaiset uskonnolliset ja katsomukselliset taustat ja kehittyvä kielitaito”. Opetushallitus huomauttaa, että yksittäisellä oppilaalla ei ole velvollisuutta tuoda esiin omaa henkilökohtaista hengellisyyttään tai vakaumustaan opetuksessa.

Vuosiluokkien 3–6 kuvaus sisältää kohtia, jotka viittaavat uskonnollisesti sitouttavaan uskonnonopetukseen. Esimerkiksi tavoitteen T12 kohdalla mainitaan paikallisena tarkennuksena ”itsensä ja toisen arvostaminen Jumalalle rakkaana, ainutlaatuisena persoonana” sekä ”Jumalan huolenpidon ja turvallisuuden kokemusten jakaminen”. Lisäksi tavoitteen T7 kohdalla on paikallisesti tarkennettu ”toimiminen kunnioittavasti erilaisten kulttuurien ja perinteiden keskellä koulun arjessa, päivänavauksissa, koululaisjumalanpalveluksissa ja juhlissa”, mikä sisältää viitteen oppilaan oletetusta osallistumisesta uskonnon harjoittamiseen ja sen yhteydestä uskonnon opetukseen. Opetussuunnitelma on tältä osin muutettava vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja opetussuunnitelman perusteita sekä Opetushallituksen ohjetta (OPH-3903-2022).

Elämäntiedon

Elämäntiedon osuus vuosiluokilla 1–5 on perusteiden mukainen mutta kuudennen vuosiluokan arviointikriteerit puuttuvat: teksti mainitsee, että arviointi tapahtuu kriteerien mukaisesti

ja niille on väliotsikko mutta itse kriteerit puuttuvat. Muutosmääräyksen (18.1.2023) mukaan Perusopetuksen arviointikriteerit kuudennen vuosiluokan päätteeksi -liitteen tiedot sisällytetään sellaisinaan Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 mukaisesti laadittuihin paikallisiin opetussuunnitelmiin ja otetaan käyttöön 1.8.2023 alkaen. Täältä osin ET:n 6. vuosiluokan osuus ei ole perusteiden mukaisesti laadittu ja asia tulee korjata.

Käsityö

Lempäälän kristillisen koulun luvussa 14.3.10 kuvataan käsityön opetusta vuosiluokilla 1–2. Käsityöhön liittyvä laaja-alainen osaaminen on kuvattu yhteisesti vuosiluokkien 1–2 laaja-alaisen osaamisen kuvauksessa. Luvussa on pieni kirjoitusvirhe, sillä laaja-alainen osaaminen kuvataan luvussa 14.2.4 ei 14.3.4. Pieni, mutta ei merkittävä kirjoitusvirhe.

Koulun opetussuunnitelman luvussa 15.5.12 kuvataan käsityön opetusta vuosiluokilla 3–6. Vuosiluokan 6. lukuvuosi-arvioinnin kriteerien taulukko on taitollisesti hieman hankalasti hahmotettavissa. Sisällöllisesti kriteerit ovat ajantasaiset.

Koulun opetussuunnitelman luvussa 1.5.2.7 mainitaan, että oppiaineisiin suoraan koulun tuntijaossa sijoitetut taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien opetussuunnitelmat ovat mukana kyseisten oppiaineiden opetussuunnitelmaosiossa. Tämä ei ilmene luvun 15.5.12 teksteissä: Miten laajempi opetukseen käytetty tuntimäärä ilmenee paikallisessa opetussuunnitelmassa. Tämä tulee korjata paikalliseen opetussuunnitelmaan.

Muutoin koulun opetussuunnitelmassa vuosiluokilla 1–6 toteutettavaa käsityön oppimisen polkua, tavoitteita ja sisältöä on käsitelty laajalti ja yksityiskohtaisesti opettajan työn tueksi.

Oppilaanohjaus

Oppilaanohjauksen paikalliset kuvaukset vuosiluokille 1–2, 3–6 hyvin kuvattu. Kuitenkin lause (s. 336 ja 934) Oppilaanohjauksesta vastaa luokanopettaja opiskeluhoitohenkilöstön kanssa, tulee muotoilla toisin. Oppilaanohjauksesta vastaavat aina luokanopettaja yhdessä muiden opettajien kanssa. Opiskeluhoitohenkilöstön kanssa voidaan tehdä yhteistyötä

Lausunto perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelmasta

Opetushallitus huomauttaa, että Lempäälän kristillinen koulu ry:n tulee muuttaa tapauskohtaisesti koottavan asiantuntijaryhmän kokoamiskäytänteet lain mukaisiksi myös poissaolomallissa niin, että huomioidaan myös oppilaan asema ja se, että tämän asiantuntijaryhmän kokoonpano perustuu aina suostumukseen ja tapauskohtaiseen harkintaan.

Toimintatapa tarvittavan opiskeluhoillon saamiseksi kurinpitotoimen tai oppilaan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä tulee muuttaa lainmukaiseksi. Mitä tarkoitetaan tässä kohtaa yksilöllisellä opiskeluhoitoryhmällä?

Lempäälän kristillistä koulua pyydetään kiinnittämään huomiota siihen, että lääkityksestä sopiminen ei ole tapauskohtaisesti koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaa.

Lempäälän kristillinen koulu ry:n tulee tehdä oma suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä ja kuvata omat käytänteet, eikä toisen opetuksenjärjestäjän toimintatapoja.

Vaikka Lekrikon opiskeluhoitosuunnitelma on pääosin määräysten mukainen, sitä tulee laatia siten, että se on Lempäälän Kristillinen koulu ry:n oma suunnitelma ja vastaa kyseisen koulun tilannetta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Mikäli opetuksen järjestäjä tarjoaa aamu- ja iltapäivätoimintaa, sen tulee tapahtua perusopetuslain ja -asetusten sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaisesti.

Yhteenveto

Lempäälän kristillinen koulu ry:n opetussuunnitelma ei nyt esitettyssä muodossaan anna edellytyksiä opetuksen järjestämiselle Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Erityisesti

puutteet ja virheet tuntijakoa ja oppilaan arviointia koskien voivat vaikuttaa oppilaan oikeusturvaan. Lisäksi on merkittäviä puutteita tai tulkinnanvaraisia kirjauksia opiskeluhoitoa koskevissa osuuksissa.

Opetussuunnitelmassa ei ole huomioitu kaikkia opetussuunnitelman perusteita koskevia muutosmääräyksiä. Sen vuoksi kirjaukset ovat paikoitellen sekä perusopetuslain että opetussuunnitelman perusteiden vastaisia. Muutosmääräysten huomioimattomuus on todennäköisin syy myös joidenkin väärin ja virheellisten käsitteiden käyttämiselle. Enää ei voi esimerkiksi käyttää käsitettä erityisen tuen oppilas.

Opetushallitus kiinnittää huomiota siihen, että joiltain osin Lempäälän kristillinen koulu ry:n opetussuunnitelma on lähes identtinen Krasen Seinäjoen ja Kouvolan kristillisten koulujen opetussuunnitelmien kanssa. Herää kysymys, millä tavalla tällainen ratkaisu tukee paikalliselle opetussuunnitelmalle annettua tehtävää: POPS 2014, luku 1.1: *Paikallinen opetussuunnitelma on tärkeä osa ohjausjärjestelmää. Sillä on keskeinen merkitys sekä valtakunnallisten tavoitteiden että paikallisesti tärkeänä pidettyjen tavoitteiden ja tehtävien ilmentämisessä ja toteuttamisessa. Paikallinen opetussuunnitelma luo yhteisen perustan ja suunnan päivittäiselle koulutyölle. Se on strateginen ja pedagoginen työkalu, joka linjaa opetuksen järjestäjän toimintaa sekä koulujen työtä. Opetussuunnitelma liittyy koulujen toiminnan muuhun paikalliseen toimintaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja oppimisen edistämiseksi.*

Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta 3 §:ssa toteaa seuraavaa: Opetuksen järjestämisluvan mukaan erityiseen maailmankatsomukseen perustuvassa opetuksessa oppilaille annetaan myös opetuksen perustana olevaan maailmankatsomukseen perustuvia arvoja, tietoja, taitoja ja valmiuksia painottavaa opetusta läpäisyperiaatteella. Erityiseen kasvatustieteeseen perustuvassa opetuksessa käytetään asianomaiseen kasvatustieteeseen kuuluvia pedagogisia ratkaisuja. Toiminnan, kasvatuksen ja opetuksen tulee noudattaa perusopetukselle asetettuja yleisiä kasvatustavoitteita ja opetukselle asetettuja tavoitteita, sitouttamatta tiettyyn opetuksen taustalla olevaan maailmankatsomukseen tai kasvatustieteeseen taustalla olevaan arvo- tai kasvatustieteeseen näkemykseen. Opetushallitus toteaa, että asetuksen teksti on velvoittavaa. Opetussuunnitelman, sekä kasvatuksen ja opetuksen Lempäälän kristillinen koulu ry:n Lekkikouluksessa tulee noudattaa kaikilta osin lainsäädäntöä ja Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita.

Opetushallitus toteaa, että Opetushallituksesta johtuvasta syystä luvun 5.6 viimeinen kappale, Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta, on puuttunut julkaistusta Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteesta (ePeruste) välillä 13.2.-9.9.2025. Tämä on huomioitu opetussuunnitelmaa koskevassa lausunnossa. Mahdollisilla puutteilla kyseisissä paikallisesti päätettäviä asioita koskevissa kirjauksissa ei ole vaikutusta opetussuunnitelmasta annettavaan lausuntoon.

Lausunto Lempäälän kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelmasta

Yleisiä huomioita

Lausunnossaan Opetushallitus kiinnittää huomiota aluksi yleisiin huomioihin Lempäälän kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelman osalta.

Opetushallitus toteaa esiopetuksen järjestämisestä seuraavaa: esiopetuksen järjestämisessä ja paikallisessa esiopetuksen opetussuunnitelmassa noudatetaan esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita 2014. Niin sanotusta alkuopetuksesta ei määrätä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa, vaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa.

Opetushallitus toteaa arvioinnissaan, että Lempäälän kristillisen koulun esiopetussuunnitelma on monin osin lähes identtinen toisella paikkakunnalla sijaitsevan kristillisen koulun Kouvolan seudun kristillinen kasvatustieteiden ry:n esiopetussuunnitelman kanssa. Opetushallitus kysyy vakavasti, millä tavalla tällainen ratkaisu tukee paikalliselle esiopetussuunnitelmalle annettua tehtävää: EOPS 2014, luku 1.2: Opetuksen järjestäjällä on vastuu paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman laadinnasta ja kehittämisestä. Paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetään esiopetuksen kasvatustieteiden ja opetustyön, opiskeluhoitoon, huoltajien ja esiopetuksen yhteistyön sekä esiopetuksen muun toiminnan järjestämisestä ja toteuttamisesta esiopetuksen kansallisten perusteiden pohjalta.

Opetussuunnitelma laaditaan siten, että se määrittelee, ohjaa ja tukee esiopetuksen järjestämistä kaikissa esiopetuksen yksiköissä tai toimipaikoissa. Opetuksen järjestäjä ottaa huomioon paikalliset erityispiirteet, lasten tarpeet sekä esiopetusta koskevan arviointitiedon ja kehittämistyön tulokset opetussuunnitelmaa laatiessaan.

Alla yksityiskohtaisempia huomioita opetussuunnitelmasta luvuittain.

Luku 1

Opetushallitus toteaa, että luvusta 1 löytyy pääosin kaikki opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettäväksi määritellyt asiat. Opetushallitus korostaa, että paikalliseen esiopetuksen opetussuunnitelmaan liittyvä yhteistyö tulee kirjata esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti, jolloin yhteistyö hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa sisältää yhteistyön esiopetuksen kanssa. Lisäksi paikallisessa esiopetuksen opetussuunnitelman luvussa 1 ei määritellä laaditaanko tasa-arvolain sekä yhdenvertaisuuslain mukaiset suunnitelmat osana opetussuunnitelmaa vai erillisinä. Opetushallitus huomauttaa, että luvun 1 osalta Lempäälän kristillisen koulun esiopetussuunnitelma on lähes identtinen toisen paikkakunnan eli Kouvolan seudun kristillinen kasvatus ry:n esiopetussuunnitelman kanssa.

Esiopetuksen opetussuunnitelmassa tulee käyttää esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaista sanoitusta. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet ei tunnista käsitettä kodin ja koulun yhteistyö.

Opetushallitus huomauttaa, että lasten osallisuus ja osallistuminen paikallisen opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman arviointiin on erittäin tärkeä arvo ja asia eikä lasten kyvykkyyttä arvioida opetussuunnitelmaa tai lukuvuosisuunnitelmaa ole aiheellista määritellä suppeasti.

Luku 2

Opetushallitus toteaa, että luvusta 2 löytyy pääosin opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettäväksi määritellyt asiat. Opetushallitus huomauttaa, että luvun 2 osalta Lempäälän kristillisen koulun esiopetussuunnitelma on lähes identtinen toisen paikkakunnan eli Kouvolan seudun kristillinen kasvatus ry:n esiopetussuunnitelman kanssa.

Paikallisessa esiopetuksen opetussuunnitelmassa olisi tärkeää huomioida riittävä tarkennus kurinpidollisista keinoista. Opetushallitus haluaa huomauttaa, että esiopetuksessa käytetyt kurinpidolliset keinot eivät voi olla samoja keinoja kuin koululaisten kohdalla käytetyt kurinpidolliset keinot. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) tekstissä ohjataan käyttämään tarvittaessa perusopetuslain mukaisia kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja esiopetukseen soveltuvalla tavalla. Kiusaamisen ja syrjinnän ehkäisyyn sekä kurinpitoon 1.8.2022 voimaan tulleet muutokset löytyvät kootusti Opetushallituksen sivuilta <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kiusaamisen-ja-syrjinnan-ehkaisyyn-seka-kurinpitoon-182022-voimaan-tulevat>

Luvussa 2.7.2 paikallisessa osuudessa kuvataan Lempäälän kristillisen koulun esiopetuksen arvoperustan pohjautuvan kristillisiin arvoihin eli uskonnolliseen arvoperustaan ja arvoihin. Opetushallitus pyytää kiinnittämään huomiota siihen, että esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään esiopetukselle arvoperusta ja arvot. Paikalliset näkökulmat voivat olla esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden arvoperustaa täydentäviä, mutta eivät esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden määräyksiä poissulkevia. Asiaa saattaisi selventää, jos paikalliset osiot olisivat liitettynä perustetekstin lukujen väleihin.

Lisäksi samassa luvussa mainitaan, että "lapsia ohjataan puhumaan totta ja toimimaan vastuullisesti noudattaen lakeja, sääntöjä ja ohjeita". Opetushallitus huomauttaa, että esiopetusikäisiä lapsia ei voi velvoittaa noudattamaan lakeja, ja sääntöjen ja ohjeiden noudattamista harjoitellaan yhdessä henkilöstön kanssa. Lakien noudattaminen on esiopetusaikana esiopetuksen henkilöstön vastuulla ja kokonaisuudessaan lapsen huoltajan vastuulla.

Luvussa 2.7.3 Lempäälän kristillisessä koulussa esiopetuksen oppimiskäsitys perustuu kristilliseen eli uskonnolliseen ihmiskäsitykseen.

Opetushallitus nostaa esiin, että esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään esiopetukselle oppimiskäsitys. Paikalliset näkökulmat voivat olla esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden oppimiskäsitystä täydentäviä, mutta eivät esiopetuksen opetussuunnitelman

perusteiden määräyksiä poissulkevia. Perusteiden tekstiä ei myöskään tarvitse toistaa paikallisessa kuvauksessa. Asiaa selventäisi, jos paikalliset osiot olisivat liitettynä perustetekstin lukuihin.

Laaja-alaisen osaamisen osuus luvussa 2.7.4 on kuvattu olevan Lempäälän kristillisessä koulussa yhteinen esiopetuksessa ja ns. alkuopetuksessa. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) määrätään kuitenkin esiopetuksen järjestämisen tavoista ja toiminnasta, ei ns. alkuopetuksen sisällöistä ja tavoitteista. Perusopetukseen liittyvistä toimintatavoista ja tavoitteista määrätään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) ja niitä avataan tarkemmin paikallisessa perusopetuksen opetussuunnitelmassa. Laaja-alaisen osaamisen kuvauksesta ei ilmene, mikä osa koskee esiopetukseen osallistuvia lapsia ja sellaisenaan kuvaukset ovat liian vaativat esiopetukseen.

Opetushallitus toteaa, että esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään esiopetukselle laaja-alaisen osaamisen tavoitteet. Paikalliset näkökulmat voivat olla esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita täydentäviä, mutta ne eivät voi poissulkea esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden määräyksiä. Perusteiden tekstiä ei myöskään tarvitse toistaa. Asiaa selventäisi, jos paikalliset osiot olisivat liitettynä perustetekstin lukujen väleihin.

Opetushallitus kiinnittää huomiota, että esiopetusikäisille lapsille on luvussa 2.7.4 asetettu oppimistavoitteita. Opetushallitus huomauttaa, että lapsille ei aseteta esiopetuksessa oppimistavoitteita. Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuuksien tavoitteet asetetaan esiopetuksessa opettamiselle eli opettajan ja muun henkilöstön toiminnalle.

Luku 3

Opetushallitus katsoo, että luvusta 3 löytyy kaikki opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettäväksi määritellyt asiat. Opetushallitus kuitenkin huomauttaa, että luvun 3 osalta Lempäälän kristillisen koulun esiopetussuunnitelma on lähes identtinen toisen paikkakunnan eli Kouvolan seudun kristillinen kasvatus ry:n esiopetussuunnitelman kanssa.

Kiusaamisen ennaltaehkäisy on tärkeää ja vastuullista työtä, jota tehdään niin yhteisössä kuin yhteistyössä huoltajien kanssa. Opetushallitus toteaa, että paikallisissa opetussuunnitelman kuvauksissa tulisi näkyä tarkemmin, miten kiusaamista ennaltaehkäistään esiopetuksessa, ja miten se näkyy yhteistyössä huoltajien kanssa. Lisätietoa löytyy Opetushallituksen verkkosivuilta Kiusaamisen tunnistaminen ja puuttumisen keinot <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kiusaamisen-tunnistaminen-ja-puuttumisen-keinot>

Luku 4

Opetushallitus toteaa, että luvusta 4 löytyy pääosin opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettäväksi määritellyt asiat. Opetushallitus toteaa, että paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman kohdasta Arviointi opetuksen ja oppimisen tukena tulisi täydentää kirjaukset siitä, miten arviointia koskevan tiedon siirron käytännöt toteutetaan lapsen siirtyessä perusopetukseen tai lapsen vaihtaessa esiopetuspaikkaa.

Opetushallitus huomauttaa, että luvun 4 osalta Lempäälän kristillisen koulun esiopetussuunnitelma on lähes identtinen toisen paikkakunnan eli Kouvolan seudun kristillinen kasvatus ry:n esiopetussuunnitelman kanssa.

Opetushallitus korostaa, että esiopetuksessa arvioinnilla on kaksi tehtävää: sen avulla suunnitellaan ja kehitetään opetusta sekä tuetaan kunkin lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Opetushallitus muistuttaa luvun 4.6.2 osalta, että esiopetuksessa ei aseteta tavoitteita lapsen oppimiselle eikä lasten oppimisen edistymistä arvioida. Opetushallitus kiinnittää huomiota siihen, että opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuuksien tavoitteet asetetaan esiopetuksessa opettamiselle. Lisäksi LIITE:ttä 18 Arviointijunat tulee käyttää esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Opetushallitus pyytää huomioimaan, että paikallisen esiopetuksen luvussa 4.6.3 Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet Lempäälän kristillisen koulun esiopetuksessa on hyvä noudattaa Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden otsikointia sekä sanoitusta. Paikallisessa esiopetuksen opetussuunnitelmassa voidaan tarkentaa opetuksen yhteisiä tavoitteita ja oppimiskokonaisuuksia, mutta mitään Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kirjattuja tavoitteita ja sisältöjä ei tulisi jättää opetuksessa pois.

Lukuun 4.6.3 on kirjattu ”Lempäälän kristillinen koulu painottaa lapsen henkisen, fyysisen, sosiaalisen ja hengellisen kasvun tukemista”. Opetushallitus pyytää uskonnonvapauden näkökulmasta huomioimaan, että uskonnon harjoittamiselle on aina järjestettävä vaihtoehtoista toimintaa ja lapsella ja hänen huoltajallaan tulee olla aito mahdollisuus valita, osallistuuko lapsi uskonnolliseen tilaisuuteen vai ei.

Luku 5

Opetushallitus toteaa, että luvusta 5 löytyy osin opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettäväksi määritellyt asiat.

Luku 5 on nimetty Lapsen kasvun ja oppimisen tuki, vaikka 13.2.2025 annetun esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutosmääräyksen myötä luvun nimeksi tuli Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki. Opetushallitus edellyttää, että Lempäälän kristillisen koulu ry muuttaa nimen määräyksen mukaiseksi.

Lempäälän kristillinen koulu ry on muuttanut opetussuunnitelmassa alalukujen numerointia eikä se vastaa esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Koska perusteissa määrätään, että esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luku 5 lisätään paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan, tulee numerointi muuttaa.

Lempäälän kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelmasta puuttuu kuvaus siitä, miten esiopetuksen ja esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen tuen yhteensovittaminen toteutetaan.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen osalta todetaan, että siitä vastaa myös erityisesiopettaja, joka käy koululla viikoittain. Koska paikallisesta opetussuunnitelmasta ei käy ilmi, miten erityisopettajan antama opetus toteutetaan lapsikohtaisena tukitoimena, Opetushallitus muistuttaa, että tarvittaessa tulee järjestää säännöllinen erityisopettajan opetus pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä tai kokoaikainen erityisopettajan opetus pienryhmässä.

Luvun 5.6.3 osalta Opetushallitus kiinnittää huomiota siihen, että luvussa on lähinnä kuvattu tiedonsiirron käytäntöjä, joita oli kuvattu jo luvussa 5.3.1. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määrätään kuitenkin kuvaamaan luvun 5.4 osalta nimenomaan yhteistyökäytäntöjä huoltajan ja lapsen kanssa lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arviointiin, suunnitteluun ja päätöksentekoon liittyen. Lisäksi Opetushallitus edellyttää, että oppimisen ja esiopetuksen osallistumisen tukeen liittyvän yhteistyön ja kehittämisen periaatteet opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten sekä muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa tulee kuvata paikallisessa opetussuunnitelmassa luvussa 5.

Esiopetuksen poikkeavan järjestämisen osalta ei Lempäälän kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelmassa ole kuvattu järjestämiseen ja päätöksentekoon liittyviä käytäntöjä ja vastuita, ja nämä tulee lisätä opetussuunnitelmaan. Vastaavalla tavalla tulee kuvata, miten perusopetuksen aloittamiseen vuotta säädettyä myöhemmin kuuluva yhteistyö, käytännöt ja vastuut on paikallisesti päätetty.

Luku 6

Luvun 6 osalta Opetushallitus toteaa, että Lempäälän kristillinen koulu ry:n tulee tehdä oma suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä ja kuvata omat käytänteet, eikä toisen opetuksenjärjestäjän toimintatapoja.

Luku 7

Luvun 7 osalta Opetushallitus toteaa, että kaikki opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettäväksi määritellyt asiat löytyvät Lempäälän kristillisen koulun esiopetussuunnitelmasta. Luvun 7.2 loppuosan sisällön voisi tarkistaa.

Yhteenveto

Opetushallitus toteaa, että Lempäälän kristillisen koulun esiopetuksen opetussuunnitelma ei anna edellytyksiä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen esiopetuksen järjestämiseen edellä mainittujen huomioiden vuoksi, mutta myös siksi, että Lempäälän kristillisen koulun

esiopetussuunnitelma on monin osin lähes identtinen toisella paikkakunnalla sijaitsevan kristillisen koulun Kouvolan seudun kristillinen kasvatus ry:n esiopetussuunnitelman kanssa.

Opetushallitus herättelee pohtimaan, millä tavalla tällainen ratkaisu tukee paikalliselle esiopetussuunnitelmalle annettua tehtävää: EOPS 2014, luku 1.2: Opetuksen järjestäjällä on vastuu paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman laadinnasta ja kehittämisestä. Paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetään esiopetuksen kasvatus- ja opetustyön, opiskeluhoillon, huoltajien ja esiopetuksen yhteistyön sekä esiopetuksen muun toiminnan järjestämisestä ja toteuttamisesta esiopetuksen kansallisten perusteiden pohjalta. Opetussuunnitelma laaditaan siten, että se määrittelee, ohjaa ja tukee esiopetuksen järjestämistä kaikissa esiopetuksen yksiköissä tai toimipaikoissa. Opetuksen järjestäjä ottaa huomioon paikalliset erityispiirteet, lasten tarpeet sekä esiopetusta koskevan arviointitiedon ja kehittämistyön tulokset opetussuunnitelmaa laatiessaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti lähettänyt Lempäälän kristillinen koulu ry:lle tiedoksi Opetushallituksen lausunnon ja antanut hakijalle mahdollisuuden antaa tarpeelliseksi katsomansa selvityksen.

Lempäälän kristillinen koulu ry on toimittanut opetus- ja kulttuuriministeriöön vastineen. Vastineessa todetaan, että ”lausunnon perusteella käynnistetty opetussuunnitelman päivitystyö on laaja kokonaisuus, joka edellyttää koko asiakirjan järjestelmällistä tarkistamista sekä rakenteellista ja käsitteellistä yhdenmukaistamista. Toimitettu vastine kuvaa ne muutokset ja täsmennykset, jotka opetussuunnitelmaan tullaan kirjaamaan tämän työn tuloksena.

Varsinainen opetussuunnitelma päivitetään samanaikaisesti ja kirjaukset viedään ePerusteet-järjestelmään Opetushallituksen ohjeiden mukaisesti heti, kun opetuksen järjestäjälle on käytettävissä järjestelmän käyttöoikeus sekä tarvittava tekninen ohjeistus kirjaamistapaan. Näin varmistetaan, että päivitykset tehdään suoraan oikeisiin rakenteisiin ja lopputulos on sekä sisällöllisesti että teknisesti yhdenmukainen valtakunnallisen järjestelmän kanssa.”

3.1.3 Hakemuksen arviointi ja päätösesitys

Hakija on rekisteröity yhdistys, *Lempäälän kristillinen koulu ry*, jonka toimintaan voi kuulua opetuksen järjestäminen. Kristilliseltä pohjalta järjestettävän opetuksen voidaan katsoa perustuvan erityiseen maailmankatsomukselliseen järjestelmään, jolloin perusopetuslain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus koulun sijaintikunnan kanssa ei ole välttämätön. Hakija hakee määräaikaista, viiden vuoden ajan voimassa olevaa lupaa järjestää kristilliseen maailmankatsomukseen perustuvaa suomen kielistä esiopetusta ja perusopetusta vuosiluokilla 1–6 Lempäälässä 1.8.2026 lukien ilman oppilasmäärärajoitetta.

Perusopetuslain 7 §:n mukaan luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luvan myöntäminen perustuu erityiseen koulutus- tai sivistystarpeeseen. Koulutuksen tarpeellisuutta arvioidaan esimerkiksi suhteessa asianomaisen paikkakunnan tai alueen koulutuskysyntään ja tarjontaan (HE 86/1997 vp ja KHO 29.12.2006 T 3673 ja KHO 9.5.2007 T 1226). Perusopetuslakia koskevassa hallituksen esityksen perusteluissa (HE 86/1997 vp) on todettu, että tarkoituksena on säilyttää kunnan koululaitos perusopetuksen runkona ja että tarkoituksena ei ole tavoitella valtion tai yksityisten perusopetusta antavien koulujen lukumäärän lisäämistä.

Tilastokeskuksen Väestöennuste 2024 tilaston mukaan oppivelvollisuusikäisten lasten määrä Lempäälässä laskee vuoden 2026 4 024 oppivelvollisesta siten, että vuonna 2036 oppivelvollisuusikäisiä ennustetaan olevan enää 3 503. Laskua on siten noin 13 prosenttia. Jos huomioon otetaan Lempäälän naapurikunnat Pirkkala, Tampere, Kangasala, Pälkäne, Valkeakoski, Akaa ja Vesilahti, ennustetaan määrän laskevan vuoden 2026 42 271 oppivelvollisesta siten, että vuonna 2036 oppivelvollisia olisi enää 38 801. Laskua on noin 8,2 prosenttia.

Syntyvyyden vähentymiseen liittyen opetus- ja kulttuuriministeriö käynnisti vuonna 2024 työryhmän tarkastelemaan väestökehityksen haasteita perusopetuksen järjestämisessä. Työryhmän tavoitteena oli etsiä ratkaisuja, joilla väestökehityksen nykyisiin ja tuleviin haasteisiin voidaan vastata perusopetuksen järjestämisessä. Myös työryhmä kiinnitti huomiota siihen, että syntyvyyden laskun myötä perusopetusikäisten, 7–15-vuotiaiden oppilaiden määrä laskee voimakkaasti. Tilastokeskuksen väestötilaston (jo syntyneet lapset) ja vuoden 2024 väestöennusteen mukaan

määrä laskee vuodesta 2023 vuoteen 2040 yli 95 000 oppilaalla (17 % kokonaismäärästä) koko maan tasolla. Erojen odotetaan olevan suuria maakuntien välillä ja niiden sisällä. Oppivelvollisuusikäisten määrän ennustetaan laskevan kaikissa maakunnissa, Pirkanmaalla vuoteen 2040 mennessä 14 %. Ainoastaan pääkaupunkiseudulla oppivelvollisten määrän ennustetaan kasvavan.

Lempäälässä toimii tällä hetkellä kymmenen peruskoulua, joissa annetaan opetusta vuosiluokilla 1–6. Toisin kuin useimmat muut Suomen kunnat, Lempäälä ei ole lakkauttamassa nykyisiä kouluja, vaan päinvastoin, kuntaan valmistuu vielä vuonna 2026 yksi uusi vuosiluokkien 1–6 peruskoulu. Kouluja on siten kunnan kokoon ja lapsimäärään nähden paljon. Osa kouluista on huomattavan pieniä, alle sadan oppilaan kouluja.

Ottaen huomioon oppivelvollisuusikäisten määrän voimakas väheneminen sekä kunnan hyvä ja jopa lisääntyvä koulutarjonta, ei alueella ei voida katsoa olevan perusopetuslain 7 §:n edellyttämää erityistä koulutustarvetta uuden koulun perustamiseksi. Lasten määrän väheneminen edellyttää sopeutumista niin kunnalta kuin yksityisiltä opetuksen järjestäjiltäkin. Uuden yksityisen koulun perustamista tällaisessa tilanteessa ei voida pitää perusopetuslain 7 §:n mukaisena, mutta päätöstä ei myöskään voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Opetushallitus on lausunnossaan 14.11.2025 kiinnittänyt huomiota hakijan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmissa oleviin lukuisiin puutteisiin. Opetushallitus toteaa hakijan perusopetuksen opetussuunnitelmasta mm, että Lempäälän kristillinen koulu ry:n opetussuunnitelma ei kaikilta osin pohjautu voimassa olevaan valtakunnalliseen tuntijakoon, lainsäädäntöön ja sen myötä ajantasaisiin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Oppilaan oikeusturvan kannalta erityisen merkittäviä ovat puutteet, jotka koskevat tuntijakoa, oppilaan arviointia ja oppimisen ja koulunkäynnin tukeen sekä opiskeluhuoltoon liittyviä määräyksiä. Opetussuunnitelmassa ei ole kaikilta osin huomioitu esim. muutosmääräystä OPH-531-2025, jolla on merkittäviä vaikutuksia sekä opetuksen järjestämiseen että oppilaan arviointiin. Muutosmääräyksestä on pääosin huomioitu vain oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskeva osuus luvussa seitsemän. Myös esiopetuksen opetussuunnitelman osalta Opetushallitus toteaa, että esiopetuksen opetussuunnitelma ei anna edellytyksiä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen esiopetuksen järjestämiseen lausunnossa esiin tuotujen huomioiden vuoksi, mutta myös siksi, että Lempäälän kristillisen koulun esiopetussuunnitelma on monin osin lähes identtinen toisella paikkakunnalla sijaitsevan kristillisen koulun Kouvolan seudun kristillinen kasvatus ry:n esiopetussuunnitelman kanssa.

Puutteista ja virheellisyyksistä johtuen opetussuunnitelmat eivät Opetushallituksen mukaan anna edellytyksiä järjestää normien mukaista opetusta. Hakija on hakuprosessin aikana toimittanut ministeriöön Opetushallituksen lausunnon johdosta vastineen, jossa hakija toteaa, että ”lausunnon perusteella käynnistetty opetussuunnitelman päivitystyö on laaja kokonaisuus, joka edellyttää koko asiakirjan järjestelmällistä tarkistamista sekä rakenteellista ja käsitteellistä yhdenmukaistamista. Toimitettu vastine kuvaa ne muutokset ja täsmennykset, jotka opetussuunnitelmaan tullaan kirjaamaan tämän työn tuloksena.

Varsinainen opetussuunnitelma päivitetään samanaikaisesti ja kirjaukset viedään ePerusteet-järjestelmään Opetushallituksen ohjeiden mukaisesti heti, kun opetuksen järjestäjälle on käytettävissä järjestelmän käyttöoikeus sekä tarvittava tekninen ohjeistus kirjaamistapaan. Näin varmistetaan, että päivitykset tehdään suoraan oikeisiin rakenteisiin ja lopputulos on sekä sisällöllisesti että teknisesti yhdenmukainen valtakunnallisen järjestelmän kanssa.” Ottaen huomioon Opetushallituksen lausunto sekä hakijan siihen antama vastine, voidaan todeta, että hakijan opetussuunnitelmatyö on vielä kesken eikä hakijalla tässä vaiheessa voida katsoa olevan sellaisia esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmia, jotka antaisivat edellytykset antaa normien mukaista opetusta. Hakijan ammatilliset edellytykset ovat siten opetussuunnitelmien osalta puutteelliset.

Lukuvuonna 2026–2027 koulussa toimisi kaksi yhdysluokkaa: 0–2 ja 3–6 luokat. Toiminnan vakiintuessa koulussa siirryttäisiin kolmen yhdysluokan malliin: 0–2, 3–4 ja 5–6. Hakija on arvioinut, että oppilaita lukuvuonna 2026–2027 olisi 40 ja seuraavana vuonna 51. Hakemusasiakirjoista ei käy ilmi, että mihin hakijan arvio oppilasmäärästä perustuu. Toimintasuunnitelmassa todetaan vain, että oppilasmäärät täsmentyvät ilmoittautumisten edetessä. Hakemuksessa ei kuitenkaan ollut mukana esimerkiksi listaa ilmoittautuneista lapsista tai muutenkaan tarkempaa tietoa siitä, mihin oppilasmääräarvio perustuu. Ottaen huomioon kunnan koulujen runsaslukuisuus sekä oppivelvollisten määrän väheneminen, saattaa arvio oppilasmäärästä olla jossakin määrin optimistinen.

Hakijan talousarvio lukuvuodelle 2026–2027 on tehty lähtien siitä, että koulussa olisi ensimmäisenä toimintavuotena 40 oppilasta, osa-aikainen, luokanopettajan ohella tehtävä johtava opettaja, kaksi luokanopettajaa ja kiertävä erityisopettaja. Lisäksi on huomioitu tarve sijaisille. Toiminta perustuisi noin 91 prosenttisesti valtion maksamille kotikuntakorvauksille. Muita tuloja ovat jäsenmaksut 1 300 euroa, varainkeruu ja tuotemyynti 5 000 euroa, yksityiset lahjoitukset 20 000 euroa sekä muut lahjoitukset 2 500 euroa. Ottaen huomioon, että toiminnan rahoitus perustuu vahvasti oppilasmäärien perusteella maksettaviin kotikuntakorvauksiin, saattaisi taloudelliset edellytykset järjestää opetusta vaarantua, mikäli oppilasmäärä ei kasvaisikaan odotetusti. Asiakirjaselvityksen perusteella hakija ei myöskään vielä ole tehnyt opetuksen käynnistämisen edellyttämiä investointeja. Taloudellisiin edellytyksiin järjestää opetusta liittyy siten epävarmuutta.

Hakija on hakuprosessin aikana toimittanut tarkemmat tiedot opetushenkilöstöstä lukuvuonna 2026–2027 sekä henkilöstön kelpoisuustodistukset. Selvityksen mukaan koulussa toimisi ensimmäisenä toimintavuotena kolme opettajaa, joista yksi on kasvatustieteen maisteri ja luokanopettaja, toinen teologian maisteri ja uskonnonopettaja. Lisäksi hänellä on suoritettuna erityisopetuksen opinnot sekä perusopetuksen monialaiset opinnot. Kolmas on filosofian maisteri pääaineena maantieto. Lisäksi hänellä on suoritettuna opettajan pedagogiset opinnot ja erityisopettajan opinnot. Kaikilla opettajilla on opetustoimen henkilöstön kelpoisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (986/1998) mukainen kelpoisuus toimia opettajana. Lisäksi kahdella opettajalla on suoritettuna erityisopetuksen opinnot, ja se antaa hakijalle mahdollisuuden tarvittaessa järjestää myös perusopetuslain 20 c §:n mukaisia oppilaskohtaisia tukitoimia. Sen sijaan hakijalla ei olisi käytettävissään kelpoisuusehdot täyttävää rehtoria. Tältä osin ammatilliset edellytykset ovat puutteelliset.

Hakijan ministeriöön toimittamassa alkuperäisessä hakemuksessa todetaan henkilöstön osalta, että hakijalla on käytettävissään osa-aikainen johtava opettaja, kaksi luokanopettajaa ja kiertävä erityisopettaja. Antamassaan lisäselvityksessä hakija toteaa, että käytettävissä on kolme opettajaa, joista ilmeisesti yksikään ei ole osa-aikainen johtava opettaja tai kiertävä erityisopettaja. Hakemuksessa on siten pientä sisäistä ristiriitaisuutta.

Koulu toimisi Kivalakotisäätiön omistamissa tiloissa. Kiinteistössä on aiemmin toiminut erityisopetuksen koulu kehitysvammaisille lapsille. Tilat ovat esteettömät ja hakijan antaman tiedon mukaan myös turvalliset. Tarkempaa kuvausta tiloista ei ole, mutta niiden voidaan annettun kuvauksen perusteella lähtökohtaisesti sopivan myös perusopetuksen järjestämiseen. Epävarmaksi kuitenkin jää, onko tiloissa soveltuvat tilat taito- ja taideaineiden, esimerkiksi pehmeiden ja kovien materiaalien käsittöiden opettamiseen. Käytettäviä opetusvälineitä ei hakija muutenkaan ole kuvannut. Täyttä varmuutta ammatillisista edellytyksistä näiltä osin ei hakemusasiakirjojen perusteella saa.

Hakijan kannalta myönteistä on, että Lempäälän kunta suhtautuu myönteisesti Lempäälän Kristillinen Koulu ry:n hakemukseen ja puoltaa hakemusta lausunnossa mainituin perustein. Lausunnossa todetaan mm., että vaihtoehtoisten koulutusmuotojen tukeminen vahvistaa perheidenmahdollisuuksia valita lapsilleen arvojen ja tarpeidensa mukainen koulupolku. Lempäälän kuntastrategiassa painotetaan perheiden valinnanvapautta ja yksilöllisten ratkaisujen tukemista. Lausunnossa myös tuodaan esiin, että hankkeesta ei aiheudu kunnalle velvoitteita eikä kunta ole vastuussa koulun rahoituksesta, tiloista tai henkilöstöstä. Hankkeella ei myöskään ole vaikutusta Lempäälän kunnan kasvatukseen ja opetuksen palveluverkkoon. Kunnassa on investoitu uusiin koulutiloihin vuosina 2024–2025.

Valtioneuvosto hyväksyi 13.6.2024 seuraavan ministeri Essayahin lausuman: "Liittyen vanhempien oikeuteen varmistaa lapsilleen heidän omien uskonnollisten ja aatteellisten vakaumustensa mukainen opetus valtioneuvoston on tarpeen selvittää perusopetuslain 7 §:ssä säädetyn alueellisen koulutustarpeen edellytyksen suhdetta YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 14 artiklaan sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksen 2 artiklaan päätettäessä opetuksen järjestämisluvista." Lasten oikeuksien sopimuksen 14 artikla turvaa lapselle mm. uskonnon vapauden ja edellyttää, että valtion tulee kunnioittaa vanhempien lapselle antamaa ohjausta tämän oikeuden käyttämisessä. Euroopan ihmisoikeussopimuksen 2 artikla turvaa oikeuden elämään.

Lausumaan liittyen opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että perusopetuslain 29 §:n mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Saman lainkohdan mukaan kouluun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta. Opetuksen järjestäjän tulee niin ikään hyväksyä

järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluuyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Perusopetusta antavaa peruskoulua ei siten mitenkään voida nähdä ympäristönä, joka loukkaisi oikeutta elämään Euroopan ihmisoikeuksien sopimuksen 2 artiklan vastaisesti.

Mitä taas tulee YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 7 artiklaan, opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että perusopetuslain mukainen opetus, riippumatta siitä, että onko opetuksen järjestäjänä kunta tai yksityinen opetuksen järjestäjä, turvaa aina oppilaan oikeuden uskonnon vapauteen. Perusopetus on perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta annetun asetuksen 3 §:n mukaan järjestettävä sitouttamatta oppilasta tiettyyn opetuksen taustalla olevaan maailmankatsomukseen tai kasvatusjärjestelmän taustalla olevaan arvo- tai kasvatusfilosofiseen näkemykseen. Saman lainkohdan mukaan erityiseen maailmankatsomukseen perustuvassa opetuksessa oppilaille annetaan myös opetuksen perustana olevaan maailmankatsomukseen perustuvia arvoja, tietoja, taitoja ja valmiuksia painottavaa opetusta läpäisyperiaatteella. Toisin sanoen näissäkään kouluissa opetusta ei saa järjestää niin, että opetus sitouttaisi oppilaan kyseiseen maailmankatsomukseen. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö tuo esiin, että koska Suomessa lapset ovat oppivelvollisia eikä Suomessa ole koulupakkoa, opetusta koskeva järjestelmä kunnioittaa vanhempien valinnanmahdollisuuksia. Vanhemmat voivat valita lapselleen kotiopetuksen tai ns. kotikouluperiaatteella toimivan yksityisen koulun, joka järjestää opetusta ilman valtioneuvoston antamaa perusopetuslain 7 §:n mukaista lupaa. Vanhemmat voivat myös niin halutessaan hakeutua asumaan sellaiselle paikkakunnalle, missä toimii sellainen koulu, johon vanhemmat lapsensa haluavat laittaa. Lapsen oikeuksien sopimuksen 7 artiklaa ei mitenkään voi tulkita niin, että se velvoittaisi julkisen vallan rahoittamaan erilaisia maailmankatsomuksellisia järjestelmiä edustavia kouluja kaikkialla Suomessa. Tämän tulkinnan on myös korkein hallinto-oikeus vahvistanut päätöksellään KHO 29.12.2006 2673 dnro 1014/3/06.

Yhteenvedona voidaan todeta, että Lempäälässä oppivelvollisuusikäisten lasten määrän ennustetaan vähenevän vuoteen 2036 mennessä siinä määrin voimakkaasti, ettei perusopetuslain 7 §:n edellyttämää koulutustarvetta voida katsoa olevan olemassa. Lisäksi kunnan koulujen palveluverkko on erinomainen ja kunta on investoinut vielä yhteen uuteen vuonna 2026 käynnistyvään ala-asteen kouluun. Perusopetuslain 7 §:n edellyttämää koulutustarvetta uuden yksityisen koulun perustamista tällaisessa tilanteessa ei ole eikä päätöstä myöskään voitaisi pitää tarkoituksenmukaisena. Hakijalla on myös puutteita ammatillisissa edellytyksissä. Hakijan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat eivät vielä ole valmiit. Hakijalla ei myöskään ole kelpoisuusehdot täyttävää rehtoria. Opetustiloihin ja taloudellisiin edellytyksiin järjestää opetusta liittyy myös epävarmuutta.

Päätösesitys: Edellä esitetyn perusteella esitän, että hakemus hylätään. Perusopetuslain 7 §:n mukaan valtioneuvosto voi myöntää yksityiselle yhteisölle tai säätiölle luvan järjestää alueellisen koulutus- tai sivistystarpeen perusteella perusopetusta, mikäli hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset järjestää perusopetuslaissa tarkoitettua opetusta.

Perusopetusikäisten lasten määrän ennustetaan vähenevän voimakkaasti Lempäälässä vuoteen 2036 mennessä. Tilastokeskuksen Väestöennuste 2024 tilaston mukaan oppivelvollisuusikäisten lasten määrä Lempäälässä laskee vuoden 2026 4 024 oppivelvollisesta siten, että vuonna 2036 oppivelvollisuusikäisiä ennustetaan olevan enää 3 503. Laskua on noin 13 prosenttia. Jos huomioon otetaan Lempäälän naapurikunnat Pirkkala, Tampere, Kangasala, Pälkäne, Valkeakoski, Akaa ja Vesilahti, ennustetaan määrän laskevan vuoden 2026 42 271 oppivelvollisesta siten, että vuonna 2036 oppivelvollisia olisi enää 38 801. Laskua on noin 8,2 prosenttia. Ottaen huomioon oppivelvollisten määrään merkittävä väheneminen sekä kunnan tiheä kouluverkko, ei alueella voida katsoa olevan perusopetuslain 7 §:n edellyttämää koulutustarvetta.

Hakijalla on myös puutteita ammatillisissa edellytyksissä. Hakijan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat eivät vielä ole valmiit. Hakijalla ei myöskään ole kelpoisuusehdot täyttävää rehtoria. Opetustiloihin ja taloudellisiin edellytyksiin järjestää opetusta liittyy myös epävarmuutta.

4. Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.